

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Jože Delalut, Franc Fale,
Alojz Janežič, Ivo Kohlen-
brand, Marjan Kolar, Fran-
čiška Korošec, Jože Sater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Tel. 86 030, int. 304

Tisk: CP Martiborski tisk
Maribor

Direktor Gregor Klančnik

PRED ODLOČITVIJO

V davnini je kitajski pesnik Kuantzu rekel:

»Misliš li na eno leto naprej — sej žito, misliš li na 10 let naprej — sadi sadike, misliš li na 100 let naprej — poučuj ljudi.«

Ta več kot 2600 let stara kitajska modrost še danes velja, v naši železarni pa stopa v ospredje predvsem v času sprememb v samoupravnih organih, ko je treba dajati odgovore na politiko in uspeh kratkoročnih, dolgoročnih ter dalekosežnih naložb. Tudi letos ob zasedanju delavskega sveta novega sestava 14. maja in na prvi seji upravnega odbora ob vstopu v novo enoletno rundo upravljanja podjetja je bil izvršen pregled ekonomskega stanja naše železarne, razpoložljivih materialnih in denarnih sredstev, zadolženosti podjetja ter prikazana predvidena projekcija nadaljnjega razvoja.

Železarna Ravne je na dan 1. januarja 1969 razpolagala z osnovnimi sredstvi po nabavni vrednosti 368 milijonov din. Z upoštevanjem amortizacije sedanja vrednost osnovnih sredstev znaša 239 milijonov din ali 62 % nabavne vrednosti. Lastnega sklada obratnih sredstev je imela 57 milijonov din, 42,5 milijona din obratnih sredstev pa je pokrivala iz dolgoročnih kreditov; ostala manjkajoča obratna sredstva v višini 44,3 milijona din je krila s kratkoročnimi krediti.

Ob vstopu v letošnje leto se je železarja še nahajala v obdobju velikih investicijskih naložb za povečanje in modernizacijo proizvodnih naprav. V ta namen ima odobren kredit pri Kreditni banki in hranilnici Ljubljana za osnovna sredstva v višini 239 milijonov din in za obratna sredstva v višini 31 milijonov din. V tem času je 80 % tega kredita bilo izkoriščene, ostanek pa naj bi se po predvide-

vanju investicijskega načrta potrošil do konca letošnjega leta in leta 1970. Samo nove naložbe, ki se vršijo od leta 1963 dalje, ki bodo več kot podvojile proizvodnjo in prodajo surovega jekla v naši železarni (leta 1970 bo dosežena kapaciteta preko 200.000 ton surovega jekla letno), bodo torej znašale 270 milijonov din. To pa še ni vse. Za dopolnitev proizvodnih naprav nam je potrebno za osnovna sredstva dodatnih 40 in za obratna sredstva dodatno prav tako 40 milijonov din dolgoročnega kredita. Ker smo za vse te investicije tako v stroje in naprave kot v zaloge surovin, pomožnega materiala in nedovršene proizvodnje sami vložili le okrog

40 milijonov din lastnih sredstev, pomeni, da bo po končni izgradnji, pod predpostavko, da bomo dodatni kredit dobili, investicijski dolg železarne za izgradnjo, ki je v teku, znašal 310 milijonov din.

Le ugodna dinamika rasti proizvodnje in obsega poslovanja ter predvsem progresivna rast dohodka nam bodo omogočili izvrševanje pogodbenih obveznosti in redno odplačevanje dolga. Projekcija predvideva po letih naslednjo realizacijo:

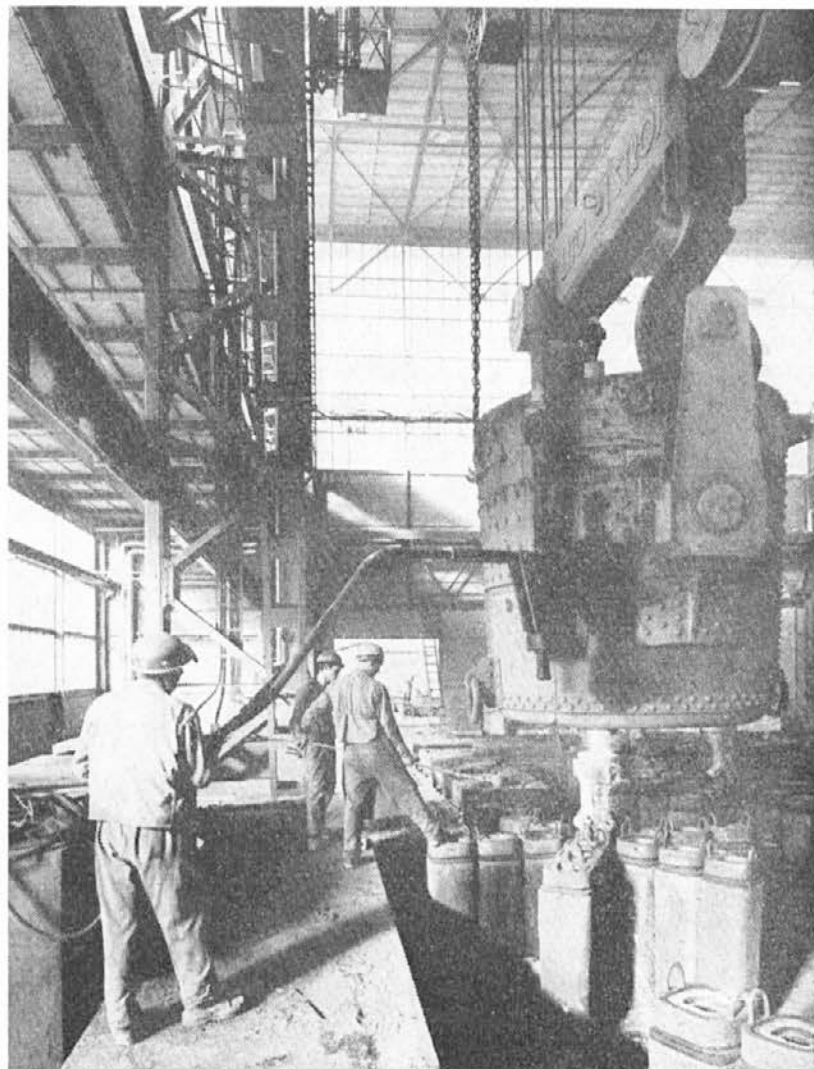
1969. leta	320 milijonov din,
1970. leta	355 milijonov din,
1971. leta	435 milijonov din,
1972. leta	476 milijonov din,
1973. leta	515 milijonov din,
1974. leta	550 milijonov din,
1975. leta	560 milijonov din.

Proizvodnja prvih štirih mesecev letošnjega leta je taka, da je letoletna prognoza (Nadaljevanje na 3. strani)

IZ VSEBINE

Ali naj varnostna služba uvaja disciplino v železarni — Zagotovitev stalnega obratovanja topilnice — Novi člani naših organov samoupravljanja — Dekleta, vrata se odpirajo — Z zasedanja delavskega sveta — Sindikat o sanacijskem načrtu, posojilu in družbeni prehrani — Sklepi upravnega odbora — Ženske so obiskale Logarsko dolino — Kulturna kronika — Sportne vesti

Sonce
in jeklo

Analiza osebnih dohodkov za APRIL 1969

Delovna enota	Izplačani OD	OD po enotah in ceniku del	Dodatek za stalnost	Dodatek za letni dop. in ostalo	OD po uspehu DE	Povprečni OD	
						april 68	april 69
1	2	3	4	5	6	7	8
Topilnica	327.509,91	240.049,95	15.804,42	23.937,39	47.718,15	980,24	1.199,67
Livarna	515.233,53	407.199,39	29.924,37	31.719,57	46.390,20	922,02	1.168,33
Valjarna	356.232,96	263.162,13	18.009,97	19.887,11	55.173,75	948,76	1.164,16
Kovačnica	276.056,97	205.755,16	16.199,16	14.821,97	39.230,68	980,33	1.216,11
Termična obd.	77.268,40	59.755,72	3.619,15	5.518,95	8.374,58	925,03	1.136,30
Mehanska obd.	666.730,35	522.163,19	34.795,92	42.311,59	67.459,65	897,28	1.139,71
Vzmetarna	104.578,61	79.047,74	5.433,30	5.227,54	14.870,03	901,63	1.078,13
Jeklovlek	56.157,20	39.673,22	2.274,25	4.888,72	9.321,01	857,70	1.021,04
Energetski obrat	118.369,68	88.857,53	6.034,83	11.810,01	11.667,31	935,71	1.138,17
Strojni remont	279.201,15	229.849,72	13.241,79	15.522,73	20.586,91	965,88	1.188,09
Elektro remont	141.277,20	109.364,17	6.796,61	10.089,75	15.026,67	956,45	1.177,31
Gradbeni remont	62.990,76	50.956,04	4.366,40	2.803,04	4.865,28	869,57	1.015,98
Promet	118.472,54	93.013,76	6.497,78	6.016,98	12.944,02	910,22	1.107,22
OTKR	258.935,04	190.898,23	13.211,22	23.551,83	31.273,76	942,00	1.106,56
Uprava	450.181,61	321.113,41	16.521,86	50.502,14	52.044,12	934,00	1.119,85
IVD skupina	28.758,33	25.703,22	879,77	2.175,34	—	629,86	756,80
Podjetje skupaj	3.837.954,24	2.926.562,58	203.610,80	270.784,74	436.996,12	930,93	1.144,29

Ali naj varnostna služba uvaja disciplino v železarni

Med mnoge druge zadolžitve, ki jih ima varnostna služba v naši železarni, spada tudi zapisovanje zamudnikov in posredno preprečevanje predčasnega zapuščenja delovnih mest. Take direktive so naši vratarji in obhodniki dobili in izvajati jih morajo po službeni dolžnosti.

Stvar je pravzaprav zelo jasna: delo vsake izmene traja 8 ur s polurnim odmorom za malico, ki je ponekod razdeljen na dva dela: 20 minut za malico, 10 minut pred koncem izmene pa za pospravljanje delovnega mesta, umivanje in preoblečenje. In prav v teh zadnjih desetih minutah pred drugo uro popoldne, deseto uro zvečer (manj pred šesto uro zjutraj) je težava. Delavci in uslužbenci pač nekoliko hitreje opravijo, kar je treba, potem pa pride do tistega znanega pomikanja iz obratov in pisarn proti izhodu iz železarne — najbolj proti glavnemu izhodu.

Obhodniki pa ne zapisujejo samo tistih, ki se predčasno drenjajo okoli izhoda, ampak tudi tiste, ki npr. predčasno zapustijo svoje delovno mesto kjerkoli v železarni, vseeno, ali gre za skladišče lesa ali za čistilnico. Dodaten pripomoček pri ugotavljanju kršilcev je zadnje čase poleg zapisovanja še fotografiranje, saj je fotografija pač neovrgljiv dokument. To slikanje pa je povzročilo (in še vedno povzroča) med ljudmi tudi največ negotovanja in obhodnik, ki je bil prvotno zadolžen za zbiranje te vrste dokumentacije, je po nedolžnem požrl cel kup zmerjanja in groženj, zato je zdaj slikanje (in zmerjanje) razdeljeno na štiri obhodnike.

Kako teče potem stvar naprej? Vse podatke o zamujanju na delo in predčasnem zapuščenju delovnega mesta izroči varnostna služba ustreznim obratovodstvom, ki naj bi ukrepala proti kršilcem. Od začetka je nekaj ukrepov menda bilo, zdaj

pa že lep čas nič več, medtem ko varnostna služba še naprej vestno beleži in fotografira, ker je pač tak ukaz, in še naprej posluša žaljive besede za to.

Razumljivo in upravičeno se torej organi naše varnostne službe sprašujejo, kakšen smisel ima to in ali so res oni edini dolžni skrbeti za delovno disciplino v podjetju. Po njihovem mnenju naj bi fotografski aparat služil za druge namene, tako npr. za ustvarjanje dokumentacije ob tatvinah, uničevanju tovarniške lastnine itd., za disciplino pa bi morali skrbeti po vseh obratih vsi vodilni ljudje, od delovodij oziroma mojstrov, do obratovodij.

Ne bi bilo odveč razmisliti (predvsem pa kaj ukreniti) tudi glede tistih nesrečnih in spornih desetih minut, poskrbeti za to, da pri zamujanju ne bi priznavali izjem, ter naravnati našo sireno na srednjeevropski čas, da ne bi zamujala in s tem povzročala upravičeno nejevoljo. Predvsem pa nima smisla zmerjati vratarjev in obhodnikov, ki morajo delati to, kar jim je ukazano.

O vsem se lahko pomenimo kulturno na sestankih ali pa pišemo v našem glasilu — saj zato ga imamo.

n. r.

ŽELEZARSKÉ ZANIMIVOSTI

Sovjetska zveza. V železarni Krivoj Rog so izdelali kokile za kovaške ingote direktno iz plavžnega grodlja, katerega so modificirali z magnezijem. Kokile so vzdržale dvojno dobo in je njihova poraba padla na 10 kg/tono.

V Italiji so izdelali naprave za varjenje s pomočjo eksploziva. Zavarijo lahko navadno kakor tudi nerjaveča jekla. Pri tem varjenju so uporabljali eksploziv, ki je imel hitrost detonacije 5500 m/sek. Kvali-

teta zvarov je brezhibna, stroški enaki kot pri klasičnem varjenju, produktivnost pa znatno večja.

Jugoslavija je v letu 1968 izdelala 1.923.970 ton jekla. Od tega 1.602.463 ton SM jekla in 321.507 ton elektro jekla. Tehnična kapaciteta vseh jeklarskih peči je za 2.350.000 ton jekla, niso pa še všteti proizvodni agregati železarne Skopje. Od elektro jeklarn je največja v železarni Ravne, kjer je izdelano 101.008 ton elektro jekla.

J. R.

DOMISLICE

Poljubljanje je najboljši dokaz za to, da sta dve glavi boljši kot ena.

***

Očetov nasvet sinu: ravnaj z lahkim dekletom, kot bi bila grofica, z grofico pa, kot bi bila lahko deklica.

***

»Mama,« je vprašala nadobudna hčerka, »se spominjaš, kako si mi rekla nekoč, da vodi pot do srca moškega skozi njegov želedec?«

»Ja, draga.«

»No, sinoči sem odkrila novo pot.«

***

Težava s političnimi vici je v tem, da jih včasih izvolijo.

***

»Povejte mi, Gloria,« je vprašal novinar filmsko zvezdo, »če bi doživeli brodolom na samotnem otoku, kakšno branje bi si želeli?«

»Tetoviranega mornarja!« je pomežiknila zvezda.

***

Raziskovanje pomeni videti to, kar vsi vidijo in se domisli stvari, ki se jih nihče ne domisli.

PRED ODLOČITVIJO

(Nadaljevanje s 1. strani)

za proizvodnje in prodaje naših izdelkov v vrednosti 320 milijonov din realna. Rast realizacije v naslednjih letih je znatno zahtevnejša, saj je treba upoštevati, da moramo v šestih letih obseg poslovanja povečati za 240 milijonov, kar je povprečno 40 milijonov din letno.

Kljub taki dinamiki rasti našega poslovanja bo železarna predvsem v letih 1969, 1970 in 1971 v težavah, ki se bodo odrazile v zadrževanju naložb v objekte družbene ravni. Šele leta 1972 s predpostavko, da bo realizacija že znašala 476 milijonov din, bi železarna pod sedanjimi pogoji investicijskega kredita imela tak presežek dohodka, da bi poleg pokrivanja anuitet zadostoval tudi za neposredne naložbe v sklad obratnih sredstev, v novo modernizacijo proizvodnje in v gradnjo stanovanjskih objektov. Zavedati se moramo, da je najprej potrebno priti do tako visoke letne realizacije; za to pa so potrebne dodatne investicije v ozka grla termične obdelave in strojne predelave, energetske in druge naprave, prav tako pa tudi povečanje sklada obratnih sredstev, za kar pa še nimamo odobrenih dodatnih dolgoročnih kreditov. Ta kredit je torej pogoj, da bi železarna na Ravnah dosegla tako visoko in potrebno rast letne proizvodnje in prodaje svojih izdelkov. Za olajšanje obremenitve dohodka ali zmanjšanje pritiska na stagnacijo osebnih dohodkov pa so potrebne olajšave in izboljšave pogojev po sklenjenih pogodbah investicijskih kreditov. Tako prvega — dodatni kredit, kot drugega — olajšave pri plačevanju investicijskih kreditov, železarna Ravne sama ne more doseči. To bo dosegljivo le z enotnim, medsebojno usklajenim poslovanjem in nastopom vseh treh slovenskih železarn. V tem je poleg enotne prisotnosti na tržišču, usklajenega razvoja proizvodnje, enotnega raziskovanja, specializacije izdelkov ter skupnega oblikovanja finančne in kreditne politike glavni razlog za poslovno povezovanje železarn Jesenice, Ravne in Štore.

Smo v času visoke jugoslovanske konjunktore predvsem na področju proizvodnje jekla, strojne in cele kovinske predelovalne industrije. Ta se odraža v obliki pritiska kupcev iz celotnega jugoslovanskega gospodarskega prostora na našo železarno. Medtem ko pred dvema letoma in delno tudi še pred enim letom v istem času nismo še vedeli, s kakšnimi izdelki in komu bomo prodali proizvodnjo, so sedaj proizvodne zmogljivosti zasedene za skoraj enoletno obdobje, in to tako, da zaostanki dobav neprestano rastejo. Medtem ko smo ob vstopu v letošnje leto zaostajali za pogodbenimi obveznostmi domačim in inozemskim kupcem za 1744 ton raznih naših izdelkov, so zaostanki v začetku maja že dosegli 3761 ton. Vsi obrati kasnijo, največji zaostanek pa je v valjarni. Ne glede na relativno ugodno rast je dodatno povečevanje proizvodnje edini način zniževanja zaostankov, kar je pogoj, da bi lahko odjemalce trdneje navezali na nas tudi za čas morebitnega novega zastoja v prodaji naših izdelkov. Premalo se še

zavedamo, da je hitri preobrat tudi na slabše možen. Dober gospodar mora v času visoke konjunktore pridobiti in razviti pristne odnose s svojimi zlasti potencialnimi potrošniki. Le delno se s to odliko lahko pohvalimo v naši železarni. Nered na področju dobavnih rokov nam najbolj kvari sliko podjetniške ustvarjalnosti delovne organizacije. Že se nam je tako 1962. kot 1967. leta maščevala mentaliteta, ko smo v času visoke konjunktore mislili, da bo ta večno trajala. Nobeden med nami naj si ne želi, da bi se to še tretjič ponovilo.

Na žalost mine od pisanja do čitanja članka okrog 18 dni, zato se med tem že marsikaj zgodi. Tokrat imam v mislih visoko jugoslovansko proizvodnjo, ki ni pokrita z denarno protivrednostjo. To se vidi v rasti nelikvidnosti kupcev. Narodna banka bo v interesu stabilnosti dinarja potegnila določeno količino denarja iz obtoka in učinke bomo mogoče že ob izidu Informativnega fužinarja s tem prispevkom občutili. Le tisti, ki pretežno izvažajo, ne občutijo oscilacije v našem tržnem gospodarstvu. V tem je prednost večje širine tržišča. Kombinirana prodaja na domačem in zunanjem tržišču tudi za nas pomeni večjo varnost za zaposlitev. V tem je razlog, da tudi v trenutni visoki konjunkturi doma nismo zapustili inozemskih kupcev.

Ugodna prodaja naših izdelkov sedaj nam omogoča rast proizvodnje. Nismo sicer izkoristili vseh prednosti, ki nam jih konjunktura prinaša, pa vendar nam prvo četrletje že kaže primerno akumulativnost naše železarne. V tem trimesečnem obdobju je celoten dohodek znašal preko 91 milijonov din, od poslovanja v tem času pa smo zbrali preko 5 milijonov din presežka dohodka. S tem smo po prvem četrletju že v rezervnem skladu na-

doknadili 3,73 milijona din, porabljenih za pokritje v sklepnem računu za leto 1968 ugotovljene in od SDK potrjene poslovne izgube. Realna je tudi prognoza, da bo podjetje poleg pokrivanja 65 milijonov din za bruto osebne dohodke, kar pomeni povprečno na zaposlenega mesečno brez konstantnega dela za dopuste 1090 din neto, v sklepnem računu za letošnje leto prekoračilo 20 milijonov din presežka dohodka. S tem predvidevanjem pa ne smemo biti zadovoljni, saj vemo, da so odprte široke možnosti za povečanje dohodka tako s povečanjem obsega proizvodnje in znižanjem neuspele proizvodnje kot z znižanjem poslovnih stroškov. V prvi tretjini leta, to je po štirih mesecih poslovanja, se je sicer slika že nekoliko popravila. Skupna proizvodnja je znašala 92.093 ton, kar je 14,2 % več od povprečja lanskega leta. Blagovna proizvodnja je znašala 23.555 t, kar pa je proti povprečju lanskega leta le 1,7 % več. Napravljen pa je bil kvaliteten strukturalni premik, kar se izraža le v vrednosti. V štirih mesecih smo realizirali za 107,1 milijona din naših izdelkov, kar je 23 % več od povprečne štirimesečne realizacije 1968. leta.

Ugodni rezultati na področju povečanega obsega proizvodnje in prodaje naših izdelkov še ne dokazujejo tudi ugodnega finančnega položaja. Glavni defekt našega podjetja je v finančni konstrukciji nezadostnega sklada trajnih obratnih sredstev. Ta postaja vse večja zavora nadaljnji, v projekciji predvideni ekspanziji našega podjetja. Ob relativno majhnih lastnih virih obratnih sredstev se nam dodatno tej problematiki pridružuje še trajno povečevanje neučinkovite vezave obratnih sredstev tako v obliki nerednega plačevanja kupcev kot v obliki povečevanja notranjih zalog.

Na dan 31. marca so evidentirane zaloge surovin, pomožnega materiala, nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov znašale 124,7 milijona din, kar je 8,1 milijono

Dobja vas hitro raste

na din več od začetka leta. Posebno pa je porastel dolg naših kupcev. Ti so nam ob koncu marca dolgovali 90 milijonov din, kar je 26,7 milijona din več kot pa ob vstopu v letošnje leto, ob zaključku štirih mesecev pa se je dolg že približal 100 milijonom din. V takem finančnem stanju kupcev podjetje samo postaja vse bolj ne likvidno, kar neugodno vpliva na redno oskrbovanje železarn s potrebnim materialom, uslugami in energijo. Tudi naši dolgovi so v začetku maja že porastli na blizu 50 milijonov din, zato tudi domači dobavitelji niso več zadovoljni z nami, uvožene materiale, ki jih moramo plačati vnaprej, pa nabavljamo pod izredno težkimi pogoji. Rešitve problema pomanjkanja obratnih sredstev pa ne bomo smeli

iskati le v obliki dodatnih kreditov. Zavedati se moramo, da zaloge nedovršene proizvodnje v višini 72,7 milijona din ležijo daleč pod normativom in dosegajo obseg četrletne realizacije. V teh zalogah moramo najprej poiskati vir obratnih sredstev, ki naj bi se v prvi vrsti uporabila za povečanje zalog tistih serijskih gotovih izdelkov, s katerimi kupce lahko tekoče oskrbujemo le preko skladišča.

V naši železarni na žalost v sedanjih pogojih tudi dobro poslovanje ne more dati takega presežka dohodka, da bi ob zadovoljivi rasti osebnih dohodkov bila v naslednjih treh letih oblikovana tudi primerna sredstva v skladu skupne porabe, namenjena za stalni dopustni dodatek, za kreditiranje ter gradnjo novih stanovanj.

Poleg obresti bi morali po sklenjenih kreditnih pogojih plačevati naslednje anuite:

1969. leta 13,07 milijona din,
1970. leta 24,18 milijona din,
1971. leta 33,57 milijona din.

Nato bi obveznost po letih rastle vse do leta 1975, ko bi znašala 54,8 milijona din.

V letošnjem letu zaradi poslovne izgube 1968 razpolagamo le z amortizacijo v višini 20 milijonov din, kar pomeni, da nam po pokrivanju anuitet ostane le 6,93 milijona din. Ti so že z načrtom delavskega sveta o uporabi amortizacijskega sklada za nadomestitev osnovnih sredstev za leto 1969 v celoti angažirani. Pod predpostavko, da bo letošnje poslovno leto dalo 20,5

POSLOVNO PREDVIDEVANJE ZA OBDOBJE 1969—1975

Struktura	v 000 din						
	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
I. REALIZACIJA	320.000	355.000	435.000	476.000	515.000	550.000	560.000
II. MATERIALNI STR. POSLOVANJA	192.000	213.000	261.000	286.000	309.000	330.000	336.000
III. AMORTIZACIJA	20.000	21.500	22.500	27.600	28.200	29.400	29.760
IV. DOHODEK (I.—II.—III.)	108.000	120.500	151.500	162.400	177.800	190.600	194.240
V. POGODBENE OBVEZNOSTI	11.990	17.030	21.520	21.010	21.970	19.660	17.300
1. Dodatni investicijski kredit	—	—	—	—	3.080	2.850	2.600
2. Ob. inv. kred. (47 nat.) JIB	530	4.330	8.050	7.670	6.890	6.060	5.190
3. KBHL (47 nat.) JIB	3.610	4.090	4.370	3.510	2.590	1.700	750
4. Ostale pogodbene obveznosti	7.850	8.610	9.100	9.830	9.410	9.050	8.760
VI. ZAKONSKE OBVEZNOSTI	10.500	10.360	10.640	10.920	11.190	11.500	11.770
VII. OSEBNI DOHODKI	65.000	68.600	72.800	77.000	80.600	85.000	88.400
Število zaposlenih	3.350	3.400	3.470	3.520	3.550	3.600	3.600
Povprečni mesečni OD — neto	1.086	1.136	1.194	1.240	1.285	1.331	1.353
VIII. SKLADI	20.510	24.510	46.540	53.470	64.040	74.440	76.770
Od tega:							
1. Skupni rezervni sklad	1.030	1.230	2.330	2.670	3.200	3.720	3.840
2. Rezervni sklad podjetja	3.750	3.000	3.300	3.500	3.800	3.900	4.000
3. PS in SSP	12.000	20.280	40.910	47.300	57.040	66.820	68.930
4. Kritje izgube 1968	3.730	—	—	—	—	—	—

RAZPOLOŽLJIVA SREDSTVA

Struktura	v 000 din						
	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
I. RAZPOLOŽLJIVA SREDSTVA	20.000	33.500	42.780	68.510	75.500	86.440	96.580
Amortizacija	20.000	21.500	22.500	27.600	28.200	29.400	29.760
PS in SSP	—	12.000	20.280	40.910	47.300	57.040	66.820
II. OBVEZNOSTI IZ INVESTICIJ							
Dodatni kredit za investicije					3.220	3.450	3.690
Jugoslovanska investicijska banka	910	6.700	13.500	14.820	15.600	16.440	17.310
KBH Ljubljana	6.460	8.870	11.950	12.900	11.860	12.750	13.700
III. OSTALE ANUITETE	6.200	8.610	8.120	8.880	8.100	7.880	7.040
SKUPAJ II. + III. OBVEZNOSTI IZ KREDITA	13.570	24.180	33.570	36.600	38.780	40.520	41.740
IV. OSTANEK (I.—II.—III.)	6.430	9.320	9.210	31.910	36.720	45.920	54.840
V. OBVEZNOSTI IZ OSTANKA							
Nadomestila za osnovna sredstva	5.730	8.000	8.000	9.000	9.000	9.000	10.000
Družbeni standard	—	570	410	3.470	3.520	3.550	3.600
Neinvestic. izd.	700	750	800	*11.850	*10.900	950	1.000
VI. PRESEŽEK	—	—	—	7.590	13.300	32.420	40.240
VII. PRIMANJKLJAJ							

* zajeta potrebna obratna sredstva

milijona din presežka dohodka, bo ta porabljen za pokrivanje poslovne izgube 1968, za obvezno vplačilo v skupni rezervni sklad v višini 1,03 milijona din in rezervni sklad podjetja 3,75 milijona din, kar pomeni, da bo ostanek za poslovni sklad in sklad skupne porabe znašal 12 milijonov din. Z amortizacijo vred bomo leta 1970 razpolagali s 33,5 milijona din, kar pa bi po pokrivanju anuitet in namenski uporabi amortizacije za nadomestitev v višini 8 milijonov din pomenilo ostanek za družbeni standard, in neinvesticijsko dejavnost le 1,32 milijona dinarjev, kar zadostuje le za pokrivanje stalnega dopustnega dodatka, izplačanega že v letošnjem letu. Tudi naslednje leto 1970 kljub temu, da predvidevamo 24,5 milijona din presežka dohodka, presežek sredstev, namenjenih za družbeni standard, ne bo presegel stalnega dela dopustnega dodatka. Res je, da železarna vplačuje posebna namenska sredstva za stanovanjsko izgradnjo, ki se ne izkazujejo v dohodku, vedeti pa moramo, da ima naša delovna skupnost ta že za nekaj let vnaprej vezana za plačilo anuitet. Iz tega sledi, da se z železarnama Jesenice in Štore tudi železarna Ravne kljub ugodnejši akumulativnosti nahaja v ekonomski krizi, ki je rešljiva le z dodatnim kapitalom in olajšavami investicijskih kreditov. To je najboljše razvidno iz tabel 1 in 2, ki vsebujeta celotno poslovno predvidevanje pod pogojem, da dobimo dodatno 80 milijonov din investicijskega kredita, obveznosti po že najetih kreditih pa ostanejo nespremenjene.

Letos mineva točno 100 let, odkar so se z osnovanjem akcijske družbe leta 1869 združili železarski obrati na Gorenjskem in so se s koncentracijo rešili propada majhni, med seboj nepovezani proizvajalci jekla. Potem ko posamezni, med seboj nepovezani obrati devetnajstega stoletja niso bili več kos širjenju konkurenčnosti, ki je ob razvoju komunikacij bila vedno bolj prisotna, so bili na robu ekonomskega propada. Koncentracija dejavnosti in širjenje gospodarsko donosnejše proizvodnje sta postala pogoja obstanka in perspektive jeklarske proizvodnje na Gorenjskem. Za to pa sta bila potrebna:

- kapital in
- brezpogojna ukinitve neracionalne proizvodnje.

Kapital so zbrali z osnovanjem akcijske družbe KID. Tega so porabili za odkup proizvodnih delavnic in za širjenje proizvodnih zmogljivosti in novih osnovah. Ugasnile so neracionalne talilniške peči, raztresene obrtniške delavnice ob gorenjskih potokih so zaprli ter proizvodne naprave koncentrirali na ozkem področju sedanjih Jesenic, jih modernizirali in povečali proizvodnjo. Z ukinitvijo neracionalne proizvodnje, modernizacijo in razširitvijo jeklarske industrije na enem mestu je bilo torej pred 100 leti odprto novo obdobje rasti in napredka jeklarske industrije na Slovenskem. Podoben proces je tekel tudi v koroškem kotu, ki je za Prevalje ob zaključku 19. stoletja imel žalostne posledice.

Lahko bi govorili, da se zgodovina ponavlja in v spiralnem ciklusu privede človeštvo na višji nivo istovetnih procesov. Gospodarska reforma, ki s svojimi sestavi-

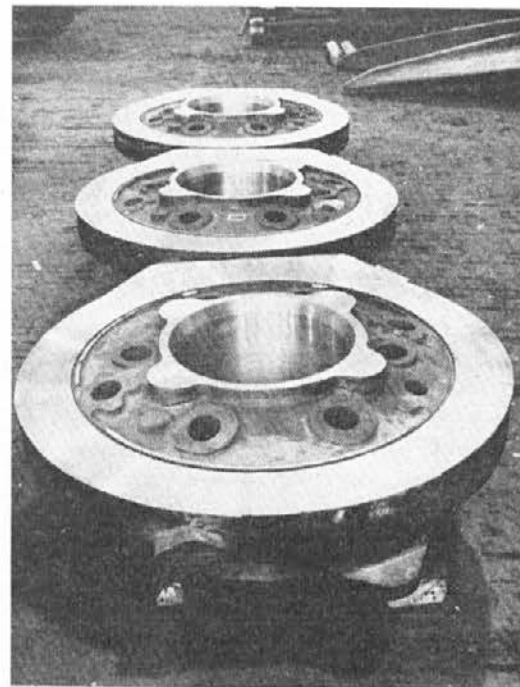
nami sili k racionaliziranju proizvodnje in poslovanja, je tudi slovensko jeklarstvo privedla do razmišljanja, kako obstati na tržišču in v novih pogojih krepiti svojo poslovno.

V zadnjem stoletnem obdobju se je mnogo spremenilo tako na področju tehnologije, poslovnosti, obsega proizvodnje kot na področju družbenoekonomskih odnosov, pa vendar ne toliko, da ne bi tudi 1969. leta bila potrebna oba pogoja za dosego novega obdobja razvoja in krepitve jeklarske industrije na Slovenskem, t. j. kapital in ukinitve neracionalne proizvodnje. Stopili smo v obdobje gradnje socializma in samoupravnega mehanizma, ki poslovno odločanje prepušča neposrednim ustvarjalcem. Na vse to moramo računati takrat, ko iz katerih koli razlogov v združevanju iščemo izhod iz neugodnega ekonomskega položaja.

Sedanji težki finančni položaj, ki več ali manj rahlja stabilnost vseh slovenskih železarn, sili delovne skupnosti k izhodu v obliki združevanja, zavzetost pa je logično usmerjena v to, kje dobiti kapital in kako doseči drugi osnovni pogoj — ukinitve neracionalne proizvodnje ter koncentracijo in integralno povezanost proizvodnih sredstev, umskih in strokovnih sposobnosti. Splošno pomanjkanje kapitala na Slovenskem zadržuje reševanje bazične industrije. Gospodarski krogi z izvršnim svetom republiške skupščine vred (ne brez žrtev) iščejo način in rešitev za osnovni problem — kapital. Dodatna finančna sredstva so potrebna vsem trem slovenskim železarnam. Ta so pogoj za integralno uskladitev in dopolnitev proizvodnih naprav in za primerno povečanje obratnih sredstev. Sedanja akumulativnost nobeni od železarn Jesenice, Ravne in Štore ne omogoča popolnega kritja anuitet že najetih investicijskih kreditov. Za naše podjetje sem s tabelami in tekstualno to prikazal. Iz tega sledi, da železarne same ne morejo oblikovati dodatnih sredstev za modernizacijo proizvodnje, potrebujejo pa pomoč tudi pri odplačevanju dolga.

Dolgo časa se že govori o integraciji železarn SRS. Kakor da mencamo na mestu in se bojimo pred delovne skupnosti z jasnim predlogom. Predlogov je bilo že več. Prvotna zasnova je predvidevala osnovanje enotnega podjetja, v katerem bi vse slovenske železarne skupaj predstavljale eno pravno osebo, vsa sredstva pa bi se zliła v enoten žiro račun. V takem podjetju bi se tudi dohodek ugotavljal skupaj in celoten dosežek enotno delil. Čas je pokazal, da taka integracija ni dosegljiva, poleg tega pa v sebi nosi nevarnost zmanjšanja podjetniške iniciative v posameznih železarnah, kar bi se slabo odrazilo na poslovnem rezultatu celotnega podjetja. Predvsem različni ekonomski položaj posameznih železarn je ovira, da ni možno pristopiti k taki obliki integracije, zato smo se odločili za izdelavo predloga najnižje oblike integracije, ki predvideva osnovanje in pristop združenega podjetja. V združenem podjetju zadrži vsaka tovarna svojo samostojnost delovne organizacije združenega dela, enostavno zadrži lastno podjetniško ustvarjalnost.

Po navodilih koordinacijskega odbora je posebna grupa že izdelala predlog statuta

Trojčki

združenega podjetja slovenskih železarn. Predlog statuta in pogodbe predvideva, da bo združeno podjetje koordiniralo proizvodnjo in poslovanje celotnega slovenskega jeklarstva, vsaka železarna pa bo pri tem kot do sedaj ostala samostojna delovna organizacija z lastnim žiro računom, samostojnim sklepanjem pogodb ter prevzemanjem obveznosti in lastnim oblikovanjem in delitvijo dohodka kot pokrivanjem starih in novih dolgov; skupen pa naj bi bil med drugim nastop pred višjimi samoupravnimi in državnimi organi, asociacijami in bankami. O tem bo več povedala posebna brošura, s katero naj bi se delovna skupnost seznanila o prednosti pristopa v združeno podjetje slovenske železarne. Ko bo vse pripravljeno, bomo pristopili k razpisu in izvedbi referendumu.

Na referendumu bo naša delovna skupnost pred važno odločitvijo:

— ali ostati samostojni in z lastnimi silami premagati težko obdobje visokih anuitet,

— ali se vključiti v združeno podjetje in skupaj izposlovati sredstva in pogoje, ki bodo pomenili večjo varnost za zaposlitev in večjo sigurnost za rast osebnih dohodkov.

Prepričan sem, da naša železarna s spojitvijo v združeno podjetje slovenskih železarn ne tvega. S to odločitvijo ne moremo česa izgubiti, nasprotno, z združitvijo za vsa tri podjetja važnih opravil in z enotnim nastopom v proizvodno razvojnem, komercialnem, predvsem pa na finančno kreditnem področju lahko samo pridobimo. Visoko je treba ceniti samozavest in ponos, saj nam ta dva znatno pomagata k delovnim in poslovnim uspehom. Tudi po morebitni spojitvi v združeno podjetje bo moral lokalni ponos biti ne samo prisoten, temveč krepiti se bo moral dalje, da bi v obliki kvalitetnega opredmetenega dela koroških ustvarjalcev razvijal ugled železarne Ravne na domačih in zunanjih tržiščih. Znatno bomo tvegali tisti, ki moramo seznaniti delavce o smotru in prednostih priključitve k združenemu podjetju slovenskih železarn, ako bomo po referendumu ostali osamljeni.

Zagotovitev stalnega obratovanja nove topilnice

V zvezi s proizvodnjo in prodajo ingotov nove topilnice za železarno Jesenice je bilo veliko govoric v kolektivu naše železarnice, posebno živahno pa v obratih jeklarne, v špediciji in komerciali. Mnogi so se spraševali, zakaj delamo za Jesenice, zakaj prodajamo polproizvod in ne končnih izdelkov, ali bo pri teh ingotih izguba ali dobiček itd. Skušal bom na to odgovoriti, kolikor mi je situacija znana in kaj nas je vodilo, da smo predlagali prodajo ingotov.

Plan proizvodnje jeklarne

Ako pogledamo poslovni plan železarnice Ravne za leto 1969, vidimo, da je proizvodnja surovega jekla planirana v višini 120.000 ton. Od tega po planu odpade na

40-ton el. peč — 40.000 ton in na
30-ton el. peč — 37.000 ton,

ostala količina pa na 10-tonsko, 5-tonsko in VF peči. V poslovnem planu je v nadaljevanju obdelana tudi časovna obremenitev peči. Tako je predvideno mirovanje

— 30-tonsko el. peči s 1375 urami in
— 40-tonske el. peči z 2815 urami.

Obe peči bi imeli torej precej dolgo dobo mirovanja, posebno velja to za novo 40-tonsko el. peč, ki bi mirovala cele štiri mesece. Plan predvideva to zaradi tega, ker je kapaciteta jeklarskih obratov trenutno večja kot pa toplopredelovalnih obratov. Ko bo pa zgrajena težka proga nove valjarne, se bo kapaciteta valjarne povečala in s tem bo zopet vzpostavljeno ravnotežje med jeklarskimi in toplopredelovalnimi obrati.

Težave mirovanja

S tem planskim dejstvom, da bi morala 40-tonska el. peč mirovati 4 mesece, se že v samem začetku osebno nisem mogel sprijazniti, enako tudi ne bi bilo ugodno za načrtovalce plana. Samo mirovanje sicer ne prinaša nobenih problemov, ker le te ustvarja proizvodnja, vendar moramo vedeti, da so posledice tega lagodnega mirovanja težke in za podjetje zelo drage. Pri tem ne mislim na mirovanje, ki traja 14 dni in se v tem času uporabijo dopusti, ampak konkretno štiri mesečno, to je 120 dnevno. Tu se pojavijo naslednje glavne težave:

Težki očitki nas bodo čakali, če železarna kljub dobremu delu ne bo mogla zadovoljivo povečevati osebnih dohodkov in zbirati potrebnih sredstev za gradnjo objektov družbene ravni, prav tako pa tudi, če osamljeni ne bomo sposobni oskrbeti dodatnih kreditov, potrebnih za dopolnitev proizvodnih naprav in za povečanje obratnih sredstev. S to iskreno izpovedjo poskušam opozoriti, da se presodno, z močjo argumentov odločimo za tisto rešitev, ki zanesljivejše zastopa interes celotne delovne skupnosti.

- povečanje stalnih stroškov na kg jekla, to je amortizacije, obresti, režije, davki itd.,
- izguba kondicije, strokovnega in fizičnega kadra,
- demontaža fizičnih delavcev,
- daljši in dražji remont in popravila.

Ako nakazane težave razčlenimo, ugotovimo, da povečanje stalnih — fiksnih stroškov izvira iz enostavnega računa. Vsi stroški se delijo na proizvedeno težo jekla, torej čim večja je proizvodnja tem manjši delež stroškov pade na en kilogram jekla. Torej jeklo lahko pocenimo tudi s povečano proizvodnjo. Izračunali smo, da se fikсни stroški nove 40-tonske el. peči znižajo za okoli 2,5 din za 1 kg, ako povečamo proizvodnjo za 20.000 ton jekla. To je pa že številka, za katero se s plača potruditi.

Pod izgubo kondicije strokovnega in fizičnega kadra imamo v mislih splošno znano dejstvo, da vsak človek, ki ne opravlja svojega dela redno, izgubi del prakse, priročnosti pri delu, iznajdljivosti itd. Postane nekako tog in potrebuje določen čas, da se ponovno enakovredno vključi v delo, ki ga je prej uspešno opravljal. Kakšen bi bil začetek dela po 4 mesecih, si le deloma lahko predstavljamo; verjetno bi nastopile občutne težave.

Demontaža delavcev je najbolj pereč problem pri dolgotrajnem mirovanju. Izhaja iz tega, da se v takem primeru mora razporediti ljudi na druga dela v okviru železarnice, predvsem pa v okviru sklopa jeklarskih obratov. Verjetno bi večina bila prestavljena v čistilnico, pa v remontne skupine itd. V tem času bi si mnogi skušali zagotoviti druga delovna mesta, ki bi bila bolj zanesljiva in stalna. Vem, da bi to mnogim uspelo in da bi jih kasneje ne

mgli več prestaviti v matični obrat. Nandomestilo za manjkajoče bi bili zopet novinci, katere je treba ponovno učiti, uvažati v delo, jih z veliko mero potrpežljivosti vzgajati. Vse to bi predstavljalo ovire v proizvodnji ter manjšo in dražjo proizvodnjo. Praktično bi situacija bila taka, kot smo jo imeli ob začetku obratovanja nove topilnice. Prepričan sem, da si tega nihče ne želi ponoviti.

Ko sem uvodoma zapisal, da bodo remont in popravila dražji, če bo peč izven obratovanja dalj časa, sem to napisal iz izkušenj. Znano mi je, da se taka popravila vlečejo dalj časa, da se ne dela pospešeno in da se pogosto še kaj spreminja. Vse to skupno z daljšim časom podražuje remonte.

Torej kakor vidimo, problemi dolgega mirovanja, niso enostavni in tega so se enako kot jaz zavedali vodilni delavci. Tudi med delavci nove topilnice ta problem ni ostal nepoznan, često so me vpraševali: »Kam bomo šli tiste 4 mesece, kaj bomo delali?« Med vprašanji so bila tudi takšna: »Kako bomo tam plačani, ali bodo same režijske ure?« itd. Ta vprašanja so me mučila skoraj vzporedno z naraščajočo zalogo ingotov na skladišču, ta je pa rasla iz dneva v dan, enako pa njihova in naša skrb pred nujnim, nič dobrega obejšajočim mirovanjem.

Tako sem v prvi polovici aprila predlagal glavnemu direktorju in svojemu šefu, da naj se poišče možnost prodaje ingotov ali gredic in tako zagotovi redno delo obrata.

Potek izdelave ingotov OK 350

Predno je prišlo do podpisa pogodbe med železarno Jesenice in železarno Ravne o prodaji ingotov, je bilo potrebno rešiti množico ovir in odstraniti nezaupanje z ene in druge strani. Končno je bila pogodba podpisana in takoj nato smo pristopili k tehnološkemu reševanju proizvodnje ingotov formata OK 350. Ingot ima težo 1120 kg, njegova kokila pa ima vde-

Transport ingotov

Foto: M. Ugovšek

lano izolirno kapo. Ker moramo obdržati možnost proizvodnje našega formata ingotov, smo bili prisiljeni obdržati naše livne plošče in lijake ter montažo jeseniških kokil prilagoditi našemu livnemu sistemu. To nam je povzročalo nemalo težav, tako montaža kokil, montaža izolacijskih plošč itd. Dalje smo morali ugotoviti in določiti proces v peči, izpustne temperature, $\emptyset$ izlivka v ponovci, hitrost litja, količino in višino livnega praška itd. itd. Vse te in še nenaštete težave smo uspeli zadovoljivo rešiti ter gre v veliki meri zaslugi za to delovodjem nove točilnice in celotnemu kolektivu.

Pri vsem temu moram zabeležiti tudi probleme odpreme in čiščenja ingotov, kajti kupec železarna Jesenice zahteva očiščene ingote. Za nakladanje na odpremne vagone smo načrtovali štiri variante, in kot je pokazala praksa, sta se uveljavili predvsem dve. Ena uporablja cestni žerjav jones za razlaganje, nato čiščenje in prevoz z avtom pod žerjavno progo priprave vložka od tu pa na železniški vagon.

Druga se posluhuje veznega tira med livno jamo in pečno halo, nato sledi čiščenje ter nakladanje v železniške vagone. Druga je cenejša, čeprav smo napravili vezni tir, imamo pa premalo prostora za ohlajevanje ingotov. Tudi tu zaslužijo vso pohvalo delovodja in skladiščni delavci za spretnost pri reševanju navedenih težav.

Rentabilnost prodaje ingotov

Vse našete težave, ki nastopajo ob eventualnem mirovanju obrata, ne morejo odtehtati dejstva, da se v izgubo ingotov ne izplača prodajati. Dejstvo je, da je boljše prodajati končne izdelke kot pa polproizvod in da je tam dobiček večji, ker je vložnega več dela, tako umskega kot strokovnega. Da ne bi prodajali ingotov v izgubo, so se izdelale kalkulacije, pri ka-

terih so sodelovale strokovne službe je-klarne in analitskega oddelka in na tej osnovi je postavljena prodajna cena. Poglavitni vpliv ima izplen odlitega jekla, zato mora naša skrb biti posvečena točnemu odlivanju. V izgubo ne sme niti en ingot (1 tona) sicer bo rentabilnost močno omajana. Drugo področje, ki močno vpliva na rentabilnost, je čas proizvodnje šarže, tudi tu so odločilne minute in v kalkulaciji praktično ni nobene rezerve. Priznati moram, da pri prvih šaržah tega nismo uspeli doseči, da smo pa sedaj že dosegli predvideni proizvodni čas in upam, da ga bomo tudi obdržali. Pri vsem tem je razumljivo, da se mora paziti tudi na vse druge stroške, materialne in režijske, da bodo čim manjši in da bo s tem rentabilnost večja. Velik vpliv ima tu poraba električne energije, vzdržnost obzidave peči, poraba elektrod, poraba kokil itd.

Kako in kdaj bo železarna Jesenice plačala te ingote, mi ni znano in na tako vprašanje ne morem odgovoriti. Za to sta merodajna komerciala in gospodarsko-računski sektor.

Smatram, da je zmotno mnenje ekstremistov, ki trdijo, da bo s prodajo ingotov sama izguba, kakor tudi tistih, ki so mnenja, da se da pri tem poslu postaviti visoka cena in mastno zaslužiti. Vedeti moramo, da je proizvodnja jekla v svetu kljub konjunkturi znatno nad potrošnjo in da imajo Jesenice tudi ekonomiste, ki znajo izračunati ceno ingota. Po zagotovitvi merodajnih izgube pri tej prodaji ne bo, če bomo izdelovali jeklo s predvidenim izplnom, v planiranem času in z normalnimi proizvodnimi stroški. Zato naj bo dejavnost vseh vplivnih delavcev usmerjena v pomoč in podporo pri izvajanju tega dodatnega programa, pa bo zagotovljeno redno delo stotim delavcem nove točilnice in ustvarjena realizacija ter dobiček.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

Tudi to je del železarne

- Adolf Hanuš
- Alojz Janežič
- Karel Kralj
- Herman Lesjak
- inž. Jože Rodič
- Jože Osenjak
- Franc Tušek

za namestnike

- Ivan Dobnik
- Alojz Hrašnan
- Marija Popič
- inž. Vlado Macur
- Robert Jamšek
- inž. Tone Pratnekar
- Jože Trokša
- inž. Stane Lenasi
- Jože Cesnik
- Jože Meško

V posamezne komisije je delavski svet imenoval:

- a) v komisijo za osebne dohodke:
  - Kolomana Vrečiča za predsednika
  - inž. Janeza Bratino za člana
  - Jožeta Grzino za člana
  - Đura Haramijo za člana
  - inž. Antona Letonjo za člana
  - Jožeta Potočnika za člana
  - Jožeta Trbižana za člana

b) v komisijo za kadre in delovna razmerja:

- Milana Paviča za predsednika
- Leona Juha za člana
- Stanka Kovačiča za člana
- Miho Ošlaka za člana
- inž. Antona Pratnekarja za člana
- Karla Polanca za člana
- Ivana Vušnika za člana

V delovno področje komisije za kadre in delovna razmerja spada tudi reševanje problemov s področja rehabilitacije in zaposlovanja delovnih invalidov. Ker komisija vsega dela ne zmore, je delavski svet za reševanje vprašanj s tega področja imenoval posebno podkomisijo v sestavi:

- Franca Košaka za predsednika
- Franciško Korošec za člana
- Jožeta Osenjaka za člana

Novi člani naših samoupravnih organov

Zvezna skupščina je meseca decembra lani sprejela ustavni amandma, ki na področje samoupravljanja v delovnih organizacijah vnaša nekaj bistvenih novosti. Z amandmajem je določeno, da delovne organizacije tudi v bodoče zadržijo delavske svete podjetja, medtem ko o tem, katere organe samouprave bodo poleg delavskega sveta še zadržale ali ustanovile in katerih organizacijskih oblik se bodo posluževale, odločajo same. Zaradi novih zakonskih določil, ki bodo sledila ustreznemu amandmaju, bomo morali pri nas letos dopolniti določbe statuta. Določeno je, da morajo delovne organizacije ta vprašanja urediti v svojih statutih najpozneje do 31. decembra letos.

Zaradi te spremembe smo bili v železarni pred razpisom volitev v dvomu, ali naj volitve izvedemo še po dosedanjih določbah ali pa naj se, kar je bilo sicer možno, s sklepom delavskega sveta podjetja vsem članom organov upravljanja podaljša mandat do konca letošnjega leta. Razprava o tem je pokazala, da bo pravilneje, da se redno izvedejo volitve in

šele nato pristopi k razpravi, katere organe upravljanja naj v bodoče poleg delavskega sveta podjetja še zadržimo in kakšnih organizacijskih oblik naj bi se posluževali. O vsem tem se bo treba dogovoriti in izoblikovati jasno stališče najpozneje do konca letošnjega leta.

Po vsem tem je prevladalo mnenje, da letos ne bi kazalo bistveno spremeniti sedanjega sestava upravnega odbora in posameznih komisij. Zamenjali naj bi se samo člani, ki jim je mandat sicer potekel. O tem je bil govor tudi na delavskem svetu. Delavski svet je tako stališče TO sindikata kot predlagatelja osvojil.

Na volitvah, ki so bile opravljene na prvem zasedanju, je bil za predsednika delavskega sveta podjetja ponovno izvoljen tov. Franc Hrastnik, za njegovega namestnika pa tov. Oto Hafner, v upravni odbor pa so bili izvoljeni:

za člane

- inž. Ivan Ažnoh
- inž. Jože Borštner
- Angela Gracyjanski

- Martina Pšeničnika za člana
- Milana Praznika za člana
- c) v stanovanjsko komisijo so bili imenovani:
  - Dominik Jelen za predsednika
  - Rudolf Lepej za člana
  - Franc Tušek za člana
  - Peter Vogel za člana
  - inž. Jože Žlof za člana
- d) v komisijo za varstvo pri delu:
  - Anton Vehovar za predsednika
  - Franc Lončar za člana
  - Franc Šisernik za člana
  - Silvo Turk za člana
  - Adolf Žnidaršič za člana
- e) v komisijo za osnovna sredstva:
  - inž. Franjo Mahorčič za predsednika
  - inž. Jože Borštner za člana
  - inž. Milan Dobovišek za člana
  - inž. Jože Geršak za člana
  - Vasilij Terseglav za člana

f) v komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in za izrekanje ukrepov:

- za člane
  - Jože Homan za predsednika
  - inž. Leopold Gams
  - Edo Pogorevc
- za namestnike
  - Ivan Vušnik
  - Viktor Slemnik
  - Pavel Goltnik

V utemeljitvi predloga za člane komisij je bilo rečeno, da se upravičeno pričakuje, da bo njihovo delo v sedanji mandatni dobi lahko uspešno, posebno še, ker se njihov sestav ni posebno menjal in so tako z vsemi problemi in nalogami, ki jih bodo morali reševati, že podrobneje seznanjeni.

-et

Dekleta — vrata se odpirajo

Čeprav bo problem zaposlovanja in poklicnega usmerjanja deklet na Koroškem ostal tudi v bodoče osnovna skrb vseh družbenih dejavnikov, je tudi na tem področju posijal svetel žarek, ki bo ta problem, če ne v celoti rešil, vsaj delno ublažil. Ta svetli žarek se je porodil v glavah koroških železarjev, ki ob tonah razžarjenega jekla niso pozabili na svoje hčerke in hčerke svojih sodelavcev, ki dostikrat po končanem obveznem šolanju ne vedo, kakšna bo njihova bodočnost, kam se bodo usmerile in kje si bodo služile kruh.

Tistih nekaj učnih mest, ki so dostopna tudi ženski mladini, je na našem območju odločno premalo. Nekaj »viška« je našlo učna in delovna mesta v drugih krajih: Mariboru, Celju, Velenju, Ljubljani in žal tudi v inozemstvu. Velik del pa je ostal doma v nadaljnje breme staršev in dostikrat tudi v breme družbe, saj predobro vemo, da brezdelje povzroča druge družbene in socialne probleme, dostikrat celo

popolno iztirjenje mladega človeka in prestopništva, ki temu sledijo.

Vodstvo železarne je že večkrat pretresalo ta problem in možnost vključevanja ženske delovne sile v železarno. Kot povsod po svetu je v času skokovitega tehničnega napredka tudi v Železarni Ravne vedno manj delovnih mest, kjer bi bila potrebna nekvalificirana delovna sila. Vsi pa vemo, da še vedno drži primat nad kovinarskimi in metalurškimi poklici »močnejši spol«. Med nami je vedno dovolj takih, ki menijo, da ženske niso enakovredne moškim niti doma niti na delovnem mestu, za strojem, volanom ali za primežem v kovinarski delavnici. Tako miselnost bomo morali opustiti povsod in priznati enakopravnost žensk tudi dejansko, ne samo formalno.

Taka misel je zmagala v železarni, njenem vodstvu in samoupravnih organih. Upravni odbor je v mesecu aprilu sprejel zgodovinski sklep, da se v letošnjem letu

vpíše na metalurško industrijsko šolo med drugim dva oddelka deklet, in sicer en oddelk 3-letne poklicne šole kovinarske stroke in oddelk dveletne šole za priučne delavke kovinarske stroke.

Na osnovi tega sklepa razpisuje šolski center Ravne na Koroškem sprejem 24 učenk v redno šolo kovinske stroke za naslednje poklice:

- ključavničarke 5 učenk
- strugarke 10 učenk
- rezkalke 5 učenk
- brusilke 4 učenke

Šola traja 3 leta. Pravico do vpisa imajo državljanke SFRJ, stare od 14 do 18 let, ki so uspešno končale 8 razred osnovne šole.

Nadalje razpisuje šolski center sprejem 23 učenk za priučitev na naslednjih delovnih mestih:

- jedrarke 4 učenke
- strugarke 10 učenk
- rezkalke 6 učenk
- brusilke 3 učenke

Pravico do vpisa za priučevanje imajo državljanke SFRJ, ki so stare od 14 do 18 let, so zadostile šolski obveznosti in uspešno končale najmanj 6. razredov osnovne šole ter imajo stalno bivališče na področju občine Ravne na Koroškem in Dravograda.

Redni vpis učenk bo 2. julija, izredni pa 25. avgusta 1969. Navedenega dne se morajo učenke osebno javiti ob 8. uri na upravi šolskega centra.

Kandidatkinje morajo predložiti upravi centra naslednje listine:

1. lastnoročno izpolnjeno prijavo za vpis v 1. razred strokovne šole — obr. 1,20 (kolkovan s kolekom 0,50 din državne takse) s točnim naslovom in pošto,
2. zadnje šolsko spričevalo — odpustnico (original) o dovršeni osnovni šoli,
3. izpisek iz rojstne matične knjige,
4. splošno zdravniško spričevalo z rentgenskim pregledom pljuč v zdravstvenem domu na Ravnah (vsak ponedeljek in sredo od 7—10 ure; pred pregledom mora biti vsak tešč),
5. življenjepis.

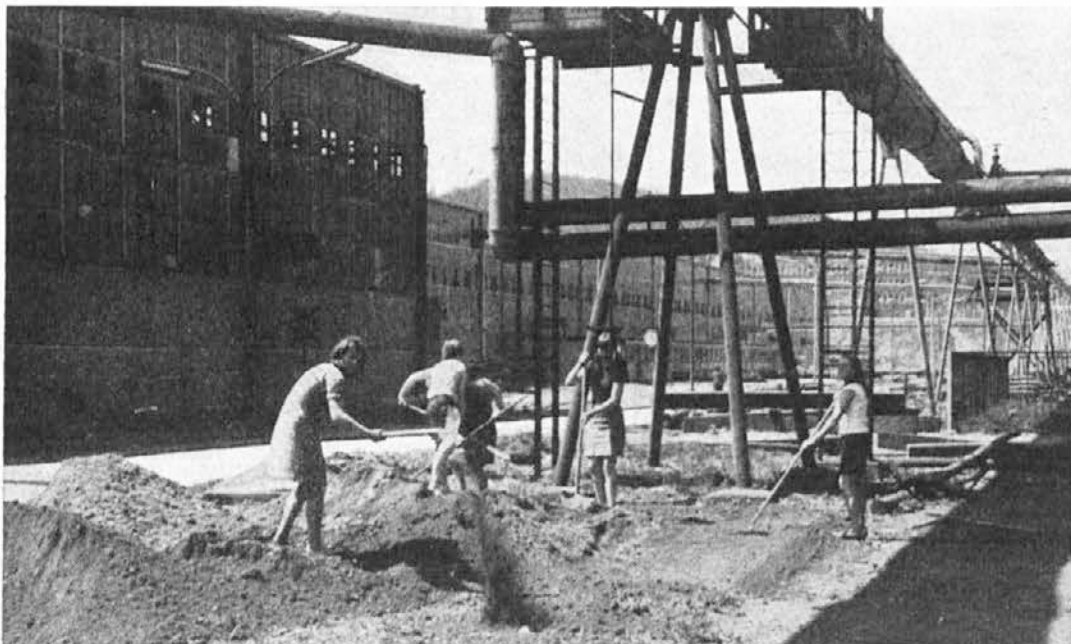
Šola bo izbrala učenke na osnovi učnega uspeha, a v primeru prevelikega števila prijavljenih na osnovi sprejemnega izpita iz slovenskega jezika in matematike v obsegu snovi, ki je predpisana za 8. razred osnovne šole, za priučevanje pa v obsegu snovi, ki je predpisana za 6. razred osnovne šole. Kandidatkinje, ki pokažejo boljši uspeh, imajo prednost pri sprejemu. V tem primeru bodo sprejemni izpiti 3. julija oziroma 26. avgusta s pričetkom ob 8. uri.

Pouk se prične 1. septembra.

Pomanjkljivo opremljenih prijavnih ne bomo upoštevali. Po uspešno zaključenem 1. letniku bodo učenke in njihovi skrbniki sklenili pogodbo o štipendiji ter se obvezale, da bodo po končani učni dobi sklenile delovno razmerje z Železarno Ravne.

Učenke izven Raven si morajo poiskati nastanitev v privatnih stanovanjih.

Takega razpisa že v tem šolskem letu tudi največji optimisti nismo pričakovali, zato ga še toliko bolj pozdravljamo. Menim, da so razlogi, ki so bili objavljeni v

Da bo cvetelo in zelenelo med vsemi obrati

Z zasedanja delavskega sveta

Prvo zasedanje novo izvoljenega delavskega sveta je bilo v glavnem namenjeno konstituiranju, izvolitvi upravnega odbora in imenovanju komisij. Delavski svet pa je na zasedanju razpravljal tudi o nekaterih drugih predlogih.

Na zasedanju so člani najprej poslušali poročilo volivne komisije o izvedbi in rezultatih volitev za člane organov upravljanja, nato pa bili seznanjeni s poročilom upravnega odbora o poslovanju železarne in organov upravljanja v pretekli mandatni dobi. Poleg podatkov o rezultatih poslovanja lani in prvem trimesečju letos je bilo v poročilu poudarjeno, da se je v primerjavi s časom pred enim letom, ko je upravni odbor, ki mu je letos potekel mandat, prevzel svoje dolžnosti, izvršila korenita sprememba v zasedenosti in perspektivi naše železarne. Če smo lani zaradi pomanjkanja naročil, z negotovostjo gledali na rezultate poslovanja, se letos nahajamo v obdobju velike konjunktore predvsem na področju jeklarske industrije. Za vse naše proizvodne obrate imamo že do konca leta in delno za enoletno obdobje sklenjene pogodbe in vezana povpraševanja. Medtem ko smo pred enim letom razmišljali, kako priti do naročil, mora biti sedaj prisotna le še misel, kako povečati in izboljšati proizvodnjo. Ob reneomeju, ki si ga je pridobila naša železarna s kvaliteto svojih izdelkov, pa ponovno stopa v ospredje bolezen podaljševanja dobavnih rokov, saj so naši zaostanki konec aprila letos po že sklenjenih pogodbah znašali 3760 ton izdelkov. Naši odjemalci so tako ponovno prisiljeni z vsemi metodami posredovati, da bi prišli do materiala, ki jim ga sicer dolgujemo. Čeprav so doseženi na področju proizvodnje in prodaje ugodni rezultati, pa ti še ne dokazujejo tudi ugodnega finančnega položaja. Dolgovi naših odjemalcev so v neprestanem porastu in nam vežejo sredstva za več, kot znaša naša trimesečna realizacija. Visoko stanje dolžnikov pa neugodno vpliva na oskrbovanje železarne s potrebnim materialom in naše obveznosti do dobaviteljev, ki so prav tako porasle na okrog 50 milijonov din.

Iz podatkov o delu organov upravljanja kaže omeniti, da je bil dosedanji delavski svet že štirinajsti po vrsti in da se je v svoji mandatni dobi sestal enajstkrat, ta-

ko da se je število vseh zasedanj od izvolitve dalje dvignilo na 214. V pretekli mandatni dobi je v naših organih upravljanja — delavskem svetu podjetja, upravnem odboru, delavskih svetih sklopov obratov in komisijah — sodelovalo skupno 308 članov delovne skupnosti. V tem številu pa niso všteti člani raznih občasnih komisij in drugi delavci, ki so prav tako dali svoj prispevek za boljše gospodarjenje in delo organov upravljanja. Delo naših organov upravljanja je bilo v pretekli mandatni dobi po oceni upravnega odbora zadovoljivo. Če taka ocena drži za delavski svet in upravni odbor ter večino komisij pri delavskem svetu podjetja, pa tega ni mogoče potrditi za delavske svete sklopov obratov. Delo samoupravnih organov v sklopih obratov še vedno ni zaživel in niso bili doseženi tisti rezultati, ki smo jih pričakovali. Zato tudi ni naključje, da se je pred volitvami v organe upravljanja pričela razprava, ali naj ti organi upravljanja po sklopih obratov še nadalje obstajajo. Bo pa prav, da bomo letos, ko bomo pričeli razpravljati o nadaljnjih oblikah in stopnjah organov upravljanja v železarni, spregovorili tudi o tem problemu. Nekatere spremembe na tem področju bo treba izvršiti že na osnovi zakonskih predpisov. Ne smemo pa čakati samo na spremembo zakonodaje, ampak bo prav, da sami iščemo za nas najbolj sprejemljive odločitve, ki naj istočasno pomenijo večjo učinkovitost tudi v samoupravnih organih podjetja.

V razpravi je bilo poudarjeno, da krivulja poslovnosti kaže izboljšanje poslovanja prek celega lanskega leta, da pa primerjava zaradi različnih pogojev poslovanja med prvim četrtletjem lani in letos ni povsem objektivna, zato moramo rezultate, ki jih dosegamo, primerjati z rezultati, doseženimi v celem lanskem letu.

Rečeno je bilo, da sicer nismo toliko napredovali pri obsegu blagovne proizvodnje, večji pa je premik v kvaliteti naših izdelkov, kar se predvsem odraža v doseženi večji poprečni prodajni ceni in realizaciji.

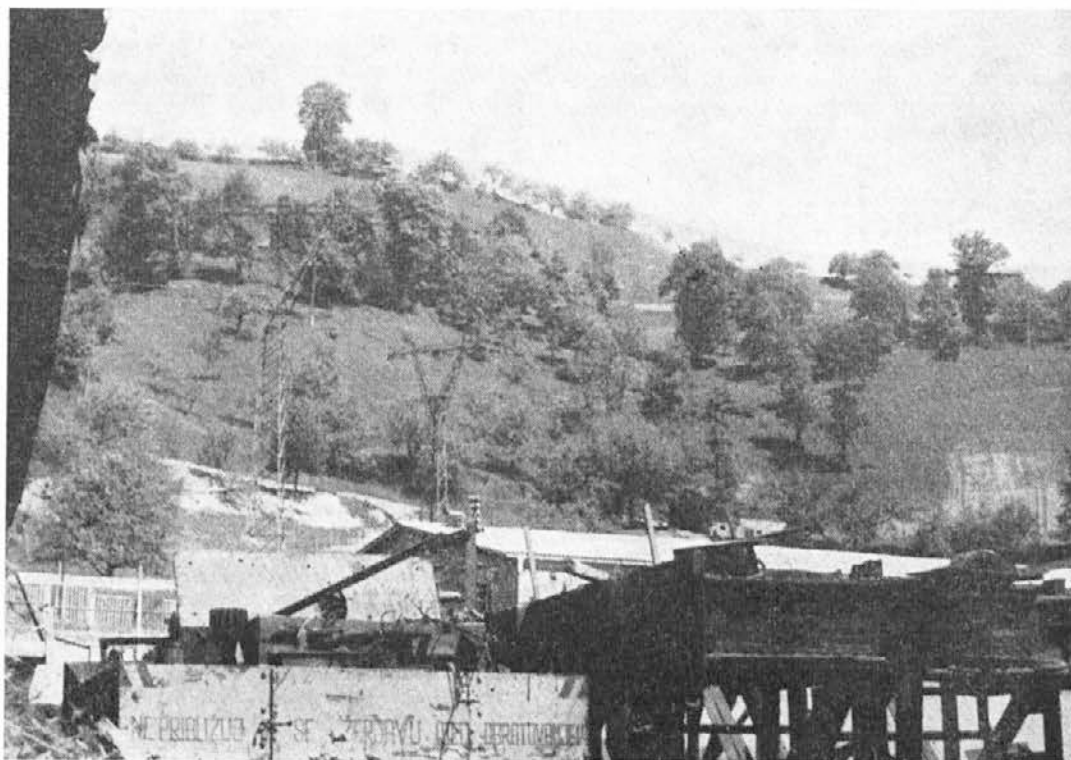
Delavski svet je za boljšo aktivizacijo in izboljšanje poslovnih rezultatov sprejel sanacijski načrt, ki poleg skupne in blagovne proizvodnje določa tudi višjo realizacijo, kot je bila sicer predvidena v gospodarskem načrtu za letošnje leto. Sedanji rezultati poslovanja pa kažejo, da bomo obveznosti, sprejete s sanacijskim načrtom, lahko ne samo dosegli, ampak celo preseglji. Za doslednejše izpolnjevanje dobavnih rokov, je bilo poudarjeno, obstaja možnost samo v povečanju proizvodnje, kar istočasno pomeni boljše izkoriščanje proizvodnih kapacitet, bolj smotrno zaposlitev že sedaj zaposlenih, delno pa bo problem verjetno treba urediti tudi s povečanjem števila zaposlenih.

Razprava se je dotaknila tudi priprav za integracijo slovenskih železarn. Priprave na tem področju dosedaj bistveno niso napredovale. Postalo je jasno, da prvotna zamisel o enotnem podjetju prav zaradi različnih pogojev, v katerih so posamezne železarne, ni izvedljiva, zato naj bi se integracija izvršila le v obliki združenega podjetja. V tem smislu je že tudi pripravljen predlog statuta. S tako rešitvijo bi vsaka železarna za sebe ostala popolnoma samostojna delovna organizacija s svojim žiro računom, z lastnim ugotavljanjem in razdelitvijo dohodka ter samostojnim razpolaganjem svojih sredstev. Železarne naj bi bile tako združene le na skupni tržni orientaciji, enotni proizvodno razvojni politiki, notranji finančni in kreditni politiki in usklajeni politiki prodaje in oskrbovanja. Kljub povečanemu obsegu proizvodnje pa zaradi težav v prvih letih vključevanja novih proizvodnih zmogljivosti ne bomo dosegli take akumulativnosti, da bi brez vpliva na zniževanje osebnih dohodkov lahko izvrševali kredit-

Informativnem fužinarju št. 5 med sklepi UO Železarne Ravne, dovolj tehtni, da lahko o pravilnosti odločitve prepričajo vse člane kolektiva.

Dekleta pa, ki se bodo odločila za sicer zahteven, vendar ne pretežek kovinarski poklic, nam bodo s svojim delom in prizadevanjem pokazale, če so bila naša predvidevanja realna. Upamo in pričakujemo, da bomo lahko sklep upravnega odbora zapisali v zgodovino koroškega železarstva z zlatimi črkami, seveda pod pogojem, če bodo izpod rok prvih absolventk šolskega centra stekli zares kvalitetni jekleni izdelki, ki bodo v ponos celotnemu kolektivu in prvim kvalificiranim proizvajalkam naše železarne.

V. F.

Pod hribom

Foto: M. Ugovšek

ne obveznosti po sedanjih pogojih. V tem je tudi razlaga, da z združitvijo železarn iščemo trdnjšo medsebojno povezavo slovenskega jeklarstva. Predlogi, ki so bili že izoblikovani in ki jih obravnava izvršni svet, vsebujejo prav zahteve po olajšavah pri vračanju kreditov.

Potem ko so člani delavskega sveta izvolili svojega predsednika, njegovega namestnika in člane upravnega odbora ter potrdili predlog za imenovanje članov posameznih komisij, so nadaljevali razpravo o ostalih točkah dnevnega reda. Ker smo v železarni s 1. januarjem 1969 sami prevzeli vodenje knjigovodstva za počitniški dom, je bila potrjena predlagana sprememba podpisnih pooblaščenec. Razprava je nato tekla o predlogu za odkup obveznic za modernizacijo železnic. V utemeljitvi predloga je bilo poudarjeno, da so se delovni kolektivi ZZTP v Ljubljani z namenom, da bi modernizirali potniški in tovorni park, odločili za razpis notranjega posojila. Na to jih je prisililo dejstvo, da je modernizacija potniškega in tovornega prometa nujno potrebna, sredstev iz drugih virov pa za te potrebe niso dobili na razpolago. Pri vpisu posojila naj bi poleg državljanov sodelovale tudi delovne organizacije. Železniško transportno podjetje delovnim organizacijam na vpisani znesek posojila nudi 6% obresti, razen tega pa še 3% popust od vrednosti obveznic za prevoz blaga na vseh relacijah jugoslovanskih železnic. Na seji koordinacijskega odbora je bilo dogovorjeno, da naj bi tudi slovenske železarne v okviru svojih finančnih zmogljivosti vpisale posojilo oziroma odkupile obveznice. Za nas, je bilo rečeno, je mogoče predlog toliko bolj ne navaden, ker sami razmišljamo in se pripravljamo na razpis lastnega notranjega posojila. Vendar bi se posojilo za modernizacijo železnic čisto iz poslovnih vzrokov težko odrekli. Zato je bilo predlagano, da naša železarna za modernizacijo železnic vpiše za 250.000,00 din posojila.

Delavski svet je končno razpravljal še o predlogu pravilnika o knjigovodstvu. Predpisi namreč določajo, da morajo imeti delovne organizacije posebne pravilnike, v katerih so določbe o vodenju knjigovodstva in drugih poslovnih knjig podjetja.

Sindikata o sanacijskem načrtu, posojilu in družbeni prehrani

Tovarniški odbor sindikata je na zadnji seji razpravljal o sanacijskem programu, razpisu notranjega posojila in družbeni prehrani v našem podjetju.

Sanacijski program in razpis posojila

Uvodne misli je podal predsednik TO tov. Ivan Kugovnik, ki je poudaril, da se mora tudi TO in še posebno sindikalne podružnice vsestransko vključiti v aktivno reševanje nalog, ki jih je uzakonil sanacijski načrt za vse zaposlene v našem kolektivu. Seveda so glavni nosilci izvajanja sanacijskega programa organizatorji proizvodnje, pač pa bo program uspel v še večji meri, če bodo nosilci izvajanja dobili podporo tudi v organizaciji sindikata, ki je prva zainteresirana za hitrejšo rast življenjskega standarda naših delavcev. Zato moramo skrbeti, da sprejeti program izvajamo v smeri zniževanja nekvadratne

Na predlog pravilnika je bilo izraženih nekaj ne povsem bistvenih pripomb, poudarjeno pa, da moramo pri sprejemanju takega akta izhajati predvsem s stališča, da ga sprejemamo zato, ker nam je v železarni potreben, ne pa zato, ker ga mogoče predpisujejo zakonski predpisi, zaradi česar je pri določbah o odgovornosti delavcev treba dodati, da so s tega področja razen službi družbenega knjigovodstva odgovorni tudi samoupravnim organom naše železarne.

Po poročilih, obrazložitvi posameznih predlogov in razpravi je delavski svet sklenil:

— Vzame se na znanje in odobri poročilo volivne komisije o izidu volitev članov organov upravljanja na volitvah 25. aprila 1969.

— Za predsednika delavskega sveta podjetja se izvoli Franca Hrastnika, zaposlenega v PDM, za njegovega namestnika pa Ota Hafnerja, zaposlenega v topilnici.

— Odobri se poročilo upravnega odbora o poslovanju železarne Ravne in delu organov upravljanja v pretekli mandatni dobi. Na podlagi poročila se dosedanjim članom upravnega odbora dá razrešnica.

— Potrdi se predlog TO sindikata in v predlaganem sestavu imenuje člane stalnih komisij pri delavskem svetu podjetja.

— Odobri se sprememba podpisnih pooblaščenec za naš počitniški dom v Portorožu. Iz registra podpisnih pooblaščenec se briše Mirko Žnidaršič, knjigovodja knjigovodskega servisa v Piranu, in namesto njega vpiše Zinka Knap, do sedaj zaposlena v finančnem knjigovodstvu železarne. Spremembo podpisnih pooblaščenec pri okrožnem gospodarskem sodišču v Kopru opravi splošni sektor.

— Odobri se, da naša železarna ZZTP v Ljubljani za modernizacijo železnic pod pogoji, ki so določeni, vpiše posojilo v znesku 250.000,00 din.

— Sprejme se pravilnik o knjigovodstvu z dopolnitvami, ki so navedene v zapisniku.

Ker je sestav novega upravnega odbora in članov stalnih komisij objavljen posebej, njihovih imen v sklepah, čeprav so bili potrjeni, ne navajamo. -et

proizvodnje, zniževanja proizvodnih stroškov, hitrejšega obračanja obratnih sredstev in odpravljanja vseh tistih elementov, ki negativno vplivajo na naše poslovanje. V sedanjem času smo še posebno zainteresirani, da sanacijski program čim hitreje izvajamo, ker smo v velikem pomanjkanju sredstev za naložbe v stanovanjsko izgradnjo. Po mnenju predsedstva TO bi bilo zato prav, da se skupno z akcijami sanacijskega programa obravnava tudi razpis notranjega posojila, s katerim bi financirali kolektivno in individualno stanovanjsko izgradnjo.

Sanacijski program, njegovo izvajanje in rezultate poslovanja v štirih mesecih letošnjega leta je podrobneje obrazložil glavni direktor tov. Gregor Klančnik. Naša železarna je vključena v jugoslovansko in svetovno tržišče, zato gospodarska gibanja doma in v svetu vplivajo tudi na našo proizvodnjo, kar

med drugim pomeni, da moramo določene pojave predvidevati že vnaprej.

V glavnem je odpravljen problem prekomernega uvoza izdelkov črne metalurgije, zato je temu primerno prilagojen tudi naš sanacijski program. Glavna postavka programa v letu 1968 je bila v povečanju proizvodnje in izkoriščanju vseh naših razpoložljivih kapacitet osnovnih sredstev. Letošnji načrt je bil izdelan že pred vstopom v poslovno leto in predvideva predvsem znižanje stroškov proizvodnje, povišanje osebnih dohodkov in ponovno zbiranje sredstev za sklade.

Proizvodnja v letošnjem letu teče bolje kot v predlanskem in lanskem letu. Znižali smo porabo materiala in kot boljši gospodarji smo pridobili tudi na osebnih dohodkih. Z realizacijo v prvih letošnjih štirih mesecih smo že pokrili lanskoletno poslovno izgubo in pričeli nalagati sredstva v sklade. Vse kaže, da bomo dosegli, verjetno pa tudi preslegli rezultate, ki smo si jih zadali v sanacijskem programu. To pomeni, da lahko z optimizmom gledamo na uspehe v letošnjem letu.

Pri našem poslovanju pa imamo še vedno težave v izpolnjevanju pogodbenih obveznosti, kar nam zavira še hitrejši napredek in rast proizvodnje. Na tem področju je nastala določena zmeda. S termini kasnimo, ker smo si nabrali preveč naročil s kratkimi dobavnimi roki, zato nam ne ostane drugega, kot da povečamo proizvodnjo. V prihodnje bo glavna naloga programa, kako nadomestiti zakasnele dobavne roke, kajti konjunktura ne bo trajna, zato moramo biti do naših odjemalcev kar se da solidni.

Glede izvoza, o katerem je bilo v lanskem letu precej govora, so potrebna realna gledanja, kajti zaradi naših specializiranih artiklov jih moramo plasirati tudi na tuja tržišča, še posebno zato, ker inozemski kupci v redu in v rokih plačujejo, in zato, ker nam je izvoz dopolnitev proizvodnje in prodaje.

Tovariš direktor je nato razložil investicijske naložbe, uporabo kreditov in s tem v zvezi odplačevanje anuitet.

Program razvoja podjetja do leta 1975 kaže, da bomo imeli do leta 1971 zelo malo sredstev za naložbe v družbeni standard. Leto 1971 se kaže kot prelomnica v ustvarjanju tistega dela dohodka, ki ga uporabljamo za stanovanjsko izgradnjo in za financiranje družbene dejavnosti — negospodarske dejavnosti.

V tem času je prav gotovo eno izmed najaktualnejših vprašanj integracija slovenske črne metalurgije. Koncepti integracije so se od prvih zamisli bistveno spremenili, tako da bi bodoče podjetje skupno reševalo predvsem probleme financiranja in politiko razvoja, tržno problematiko, skupno nastopalo pred odjemalci in denarnimi zavodi ter v drugih zadevah, ki bi bile zanimive za vse tri železarne. Na referendum (najnovejša novica: 29. oktobra) se moramo dobro pripraviti, kajti neuspeh referenduma bi neugodno vplival na nadaljnji razvoj slovenske črne metalurgije. Delovni skupnosti je potrebno skrbno obrazložiti prednosti take integracije, ki bo vsaki železarni zagotovila še hitrejši napredek.

Predvsem iz razloga, da ni izgledov v naslednjih letih za razpolaganje s sredstvi za gradnjo družbenih stanovanj, in dejstva, da je zdaj 80 prosilcev za kredit za individualno gradnjo, se je rodila misel o razpisu notranjega posojila. Za premostitev te dobe bi razpisali prvo posojilo v višini 2 milijonov dinarjev (pozneje bo morda kazalo razpisati dodatno posojilo). Posojilo bi se vplačalo v 6 mesečnih obrokih z vrednostjo ene obveznice 100 din (enkratni obrok). Osnovna obrestna mera bi bila 6%. Zanimivost, predvsem pa privlačnost je v tem, da bi bile obresti nad 6% (največ 12%) odvisne od rasti akumulativnosti podjetja, torej edinole od tistih, ki bi obveznice vplačali. Vpis posojila bo samo za člane kolektiva in bo imel dvojno vrednost: razvijanje čuta in zanimanje za poslovanje podjetja.

Člani TO so o vseh navedenih vprašanjih razpravljali in bili naslednjega mnenja:

— Naloga sanacijskega programa bomo lahko sami opravili, potrebno pa je okrepiti delovno in tehnološko disciplino ter zavest, da bomo le v enotnosti vseh članov našega

kollektiva kovali boljšo bodočnost koroških jeklarjev.

— Daje se vsa podpora razpisu notranjega posojila, kazalo pa bi posojilo smatrati kot namensko varčevanje za gradnjo individualnih stanovanj in za plačilo pri zamenjavi stanovanj, tako da bi obveznice lahko služile za predplačilo najemnine. Potrebno je izdelati detaljnije pogoje in prednosti nosilcev obveznic pri pridobivanju kreditov za individualno gradnjo, zamenjavo stanovanj ipd. kakor tudi upoštevati eventualne druge predloge, ki bodo s tem v zvezi še prišli do članov naše delovne skupnosti.

Družbena prehrana

Tovarniški odbor sindikata kakor tudi odbori podružnice so že večkrat razpravljali in dajali predloge, kako urediti problem družbene prehrane v podjetju. Predsedstvo TO meni, da to vprašanje pri nas ni rešeno, zato je zadevo posredovalo na dnevni red TO.

V preteklem letu smo se nekako sporazumeli s trgovskim podjetjem MERX o izgradnji in opremljenosti dveh jedilnic, pri katerih bi bili na razpolago vsaj trije različni topli obroki za prehrano med odmori. Prostor za prvo jedilnico je bil določen v prizidku na zahodnem delu čistilnice jeklo livarne, vendar ga bo naše podjetje uporabilo v druge namene, zato se bo izgradnja, po novem predlogu z montažno hišo, nekoliko zavlekla.

Najbolj pereč problem v tem času je kvaliteta sedanjih obrokov. S 1. februarjem 1969 se je cena toplemu obroku povečala za 40 S din in je bila kvaliteta izboljšana le prve dni, medtem ko je pozneje spet padla na prejšnjo raven.

Res je, da se tudi v naših jedilnicah dogajajo nekatere nepravilnosti, vendar člani TO menijo, da uprava Doma železarjev to prehrano jemlje preveč neresno in ji posveča vse premalo pozornosti. Tudi odnos uprave Doma železarjev do organizacije sindikata našega podjetja je zelo hladen. Najbrž je naravno, da se sindikat zavzema za kvali-

tetno in solidno prehrano delavcev, saj je vendarle organizacija tudi tistih delavcev, ki uživajo topli obrok. Mogoče ne bi bilo odveč, če bi naše službe, ki se s prehrano ukvarjajo, poklicale na razgovor konkurentne kuharjev sedanje prehrane. Člani TO so na koncu o tem vprašanju menili predvsem:

— Večina naših sodelavcev, ki se hranijo s toplo ali hladno malico, jo uživa v neprijetnih prostorih, zato bi kazalo v prid zadovoljstvu in s tem prav gotovo tudi produktivnosti dela forsirano urediti ta primer.

— Potrebno je občasno, v sodelovanju uprave Doma železarjev, splošnega sektorja podjetja in sindikata, kontrolirati kvaliteto prehrane in pravilnost delitve toplega obroka v naših sedanjih jedilnicah.

Aktivnost sindikalnih podružnic

Sindikalne podružnice so v letošnjem letu poživile svojo dejavnost, zato bomo v prihodnje člane delovne skupnosti seznanjali z njihovo aktivnostjo.

Sindikalna podružnica valjarne

Odbor podružnice je na zadnji seji med drugim obravnaval sanacijski načrt — predvsem tisti del, ki se nanaša na obveznosti valjarne. Sklenil je, da bo v bližnji prihodnosti sklical razširjeni sestanek podružnice, na katerem bo vodja sklopa detaljnije razložil posamezne naloge sanacijskega programa in rezultate štirimesečnega poslovanja v letošnjem letu.

Po ključu za brezplačno letovanje v našem počitniškem domu v Portorožu sta bili tej podružnici dodeljeni dve mesti. Odbor je zavzel stališče, da se pri konkretnem predlogu upošteva socialno stanje sodelavca, prizadevnost in discipliniranost na delovnem mestu. Poleg teh kriterijev lahko pride pri izbiri v poštev samo tisti sodelavec, ki brezplačno do sedaj še ni letoval. Enoglasno je bil osvojen predlog, da se v letošnjem letu brezplačnega letovanja udeležita tovariša Ivan Čekon in Ivan Krenkar.

Janez Strah

ki so imele svoj lastni paviljon velikosti 240 m².

Tu smo na veliki fotografiji (2 × 2,5) prikazali našo novo kovaško ekscentrično stiskalnico, izdelek našega strokovnjaka inž. Geršaka, z vsemi potrebnimi tehničnimi podatki. (Razumljivo je, da 50-tonske stiskalnice nismo mogli voziti na razstavo tako daleč.)

V lastnem poslovnem biroju so bili interesantom na razpolago vsi podatki, perspektivi in drugi propagandni material o naših izdelkih.

m.

OBRATNE NEZGODE V MAJU 1969

Mirko Pečnik — IVD, pri dvigovanju odkovka s pomočjo električnega mostnega žerjava si je poškodoval kazalec in sredinec desne roke.

Vladimir Veber — topilnica I., pri montiranju zamašnega droga v ponovco je padel z lestve in si poškodoval levo nogo v gležnju.

Radovan Doroslavac — strojni remont, pri odstranjevanju ostružka z grebljico se je urezal nad palcem desne roke.

Anton Paradiž — vzmetarna, pri padcu v obratu si je poškodoval levo roko v komolcu.

Jožef Videman — IVD, pri prenašanju reductorja mu je ta zdrsnil iz rok in mu padel na nart desne noge.

Oto Anton — čistilnica, pri avtogenem rezanju se je opeknel po stegnu desne noge.

Ivan Dretnik III. — IVD, pri nalaganju paličastega železa na tovornjak s priklopnikom je stal med kolesi priklopnika in tovornjakom. Ko je bil tovor naložen, je šofer vozilo premaknil, pri tem pa je dobil ponesrečenec desno nogo med dvojna kolesa prikolice.

Antonija Firšt — topilnica I., na poti iz obrata v garderobo je padla in si poškodovala mezinco na desni roki.

Adolf Mezner — mehanska obdelovalnica, pri nameščanju ključavničarske sponke na delovno mizo je ta počila in mu poškodovala mezinco desne roke.

Karel Proje — čistilnica, pri prenašanju ulitka s pomočjo električnega mostnega žerjava se mu je ta zavrtel in ga pritisnil ob drug ulitek.

Jože Veselko — strojni remont, stezni vijak se mu je skotalil na desno roko in mu poškodoval mezinco.

Emil Gorenšek — mehanska obdelovalnica, pri vpenjanju surovca v čeljustno ploščo mu je ta zdrsnil in mu padel na desno roko.

Janez Knap — strojni remont, pri prenašanju omare si je poškodoval glavo.

Anton Garb — mehanska obdelovalnica, sredinec desne roke je dobil med odkovek in verigo.

Ferdo Mak — elektro remont, pri snemanju izolacije se je urezal s kabelskim nožem v dlan desne roke.

Feliks Ledinek — čistilnica, pri nakladanju ulitkov v zaboj si je poškodoval prstane na levi roki.

Obisk iz železarne Sisak

V soboto, dne 17. maja 1969, je naše podjetje obiskala delegacija društva inženirjev in tehnikov iz železarne Sisak. Žal smo izvedeli za njihov prihod šele dan prej ter smo organizirali sprejem v skromni obliki.

Gostje so prispeli že v petek z lastnim avtobusom. Prenočišče smo jim zagotovili na Rimskem vrelcu, ker je bil Dom železarjev zaseden. Naslednji dan ob 9. uri dopoldne jih je v imenu uprave železarne Ravne sprejel komercialni direktor tov. Boris Florjančič. V začetku nagovora je orisal razvoj našega podjetja od začetka do danes. Opozoril jih je tudi na posebnosti Raven, kot so študijska knjižnica, muzej in dom telesne kulture z zimskim bazenom. Gostje so z zanimanjem sledili tolmačenju in postavljali potem tehtna vprašanja. Na zaključku sprejema je tov. Florjančič poudaril, da naš kolektiv ceni sodelovanje med obema železarnama in da ga pričakuje še v bodoče.

Po sprejemu smo jim razkazali naše obrate. Največ pohvale zaslužijo člani odbora inženirjev: Macur, Debenjak in Gornik, ki so vodili skupine in jim odgovarjali na vprašanja. Gostje so pokazali največ zanimanja za novo 40-tonsko elektro obložno peč, za gradnjo bloominga in organizacije dela od sprejemanja naročil do realizacije. Na žalost gostom nismo uspeli pokazati principa sistema georga, ker so se v proizvodnih obratih dolgo zadržali.

Delegacijo železarne Sisak sta vodila tajnik in predsednik društva. Med njimi so bili štirje obratovodje ter nekateri znani metalurški in strojni strokovnjaki železarne Sisak. Vsekakor moram omeniti dipl. inž. Kordiča, ki je edini konstruktor naprav za kontinuirano vlivanje jekla v državi. Povedal je, da napravo pripravljajo za montažo in bo verjetno šla v obratovanje prihodnje leto. Tajnik društva nas je povabil, da vrnemo obisk ob začetku obratovanja te naprave ali pa ob obisku zagrebškega velesejma. Isto željo sta izrekla tudi predsednik delavskega sveta in član UO v imenu organov samoupravljanja. Tega jim seveda nismo mogli obljubiti, upamo pa, da nam bo le uspelo.

Po prijetnem in strokovno zanimivem razgovoru so se gostje popoldne poslovili.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

SODELOVALI SMO NA BEOGRAJSKEM VELESEJMU

Naša železarna je sredi maja razstavljala na letnem beograjskem velesejmu tehnike. Na zunanem, odprtem prostoru smo prikazali delovanje zadnjih dosežkov našega pnevmatičnega orodja ter vrtnih garnitur, v notranjosti pa smo se predstavili v okviru vseh slovenskih železarn,

OKROGLE MODROSTI

Ljudje bi bili res strašni zločinci, če bi potrebovali vse zakone, ki so jih ustvarili.

Nietzsche

***

Otrok govori tisto, kar govorita doma oče in mati.

Talmud

***

Namen domačih nalog je v tem, da učitelji vidijo, kako starši njihovih učencev malo znajo.

G. Fomala

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Poleg rednih sej se je meseca maja na svoji prvi seji sestal tudi novo izvoljeni upravni odbor. Razen poročila, ki je že bilo predmet obravnave na delavskem svetu podjetja, so se člani upravnega odbora podrobneje seznanili s stanjem finančnih sredstev železarn. Razen z vrednostjo osnovnih sredstev so bili seznanjeni tudi z višino in problematiko, ki nastopa zaradi pomanjkanja obratnih sredstev, s stanjem zalog, rezultatom poslovanja v prvem trimesečju letos kot tudi s predvidenim rezultatom poslovanja, ki naj bi ga dosegli letos. Upravni odbor pa je bil seznanjen tudi z začrtanim obsegom proizvodnje in realizacije vse do leta 1971, našimi obveznostmi po že sklenjenih kreditnih pogodbah, odplačilom anuitet po posameznih letih in našimi obveznostmi, ki izhajajo iz tega naslova, in končno s predvidenimi sredstvi, s katerimi naj bi železarna v tem obdobju razpolagala. Povedano je bilo, da bodo predvsem ta leta zaradi naših obveznosti še težavnejša in da se zato iščejo možnosti za čim uspešnejšo premostitev težav. Poleg že obstoječih obveznosti pa bi zaradi izpopolnitve proizvodnih naprav tudi v tem obdobju bile potrebne dodatne naložbe v osnovna sredstva, povečati bi bilo treba sklad obratnih sredstev, potrebne pa bi bile tudi naložbe v izgradnjo objektov družbenega standarda. Prav zaradi pomanjkanja sredstev za gradnjo objektov družbenega standarda je bil tudi izoblikovan predlog, da razpišemo v železarni notranje posojilo. Opravljene so že nekatere predpriprave, vendar končni predlog o višini zneska posojila, ki naj bi ga razpisali, kot tudi drugih razpisnih pogojev še ni izoblikovan.

V razpravi so se posamezni diskutanti največ zadržali pri podatkih iz poslovanja letošnjega leta. Ugotovljeno je bilo, da so predvsem porasle zaloge gotovih izdelkov, da se v zalozah nahaja v glavnem manj vreden in nenačrtno izdelan material in da je istočasno premajhna prodaja izdelkov iz zaloz.

Govor je bil tudi o gradnji objektov družbenega standarda, predvsem pa o možnosti kreditiranja individualne gradnje stanovanj. Sredstev sklada skupne porabe, iz katerih bi to dejavnost lahko financirali, iz že znanih virov ni na razpolago, zato je upravni odbor poskušal iskati druge možnosti. Ugotovil je, da smo v železarni pristopili k predplačilu stanovanjskih hiš, ki naj bi bile do nadaljše 3. faze zgrajene letos. Na račun

predplačila je bilo doslej že vplačanih nekaj več kot 12 milijonov S din, preostala razlika v isti višini pa naj bi bila vplačana do konca letošnjega leta. Ker drugih sredstev letos ni na razpolago, se je upravni odbor odločil, da na naslednjem zasedanju predlaga delavskemu svetu podjetja, da se sredstva, zbrana na račun predplačila za odkup stanovanj v Dobji vasi, namenijo za individualno gradnjo stanovanj. Žal so se kreditni pogoji pri banki letos spremenili. Doslej je banka na vročena sredstva prispevala dodatno 50 % svojih sredstev, sedaj pa to stori samo v primeru, če so sredstva v banki naložena najmanj 13 mesecev. Če to ni primer, banka lastnih sredstev ne dodaja. To pa istočasno pomeni, da bodo letos za kreditiranje na razpolago samo finančna sredstva, ki jih bo vročila železarna, pa še teh bo del dosegljiv šele proti koncu leta. Ker upravni odbor upa, da bo delavski svet predlog za vročitev sredstev potrdil, je že imenoval komisijo, ki naj po ustaljenih kriterijih pripravi predlog, komu izmed individualnih graditeljev in v kakšni višini naj se kredit dodeli. Odločitev o tem pa bo možno sprejeti šele potem, če bo vročitev sredstev odobrena.

Po poročilu in razpravi je bil — za predsednika upravnega odbora ponovno izvoljen inž. Ivan Ažnoh, zaposlen v kladivarni, za njegovega namestnika pa Franc Tušek, zaposlen v PD jeklarne;

— v komisijo za racionalizacije in v komisijo za prošnje in pritožbe je upravni odbor imenoval:

- a) v komisijo za racionalizacije:
  - Hermana Lesjaka za predsednika,
  - inž. Franja Mahorčiča za člana,
  - Marjana Blažiča za člana,
  - Iva Kohlenbranda za člana.

Petega člana komisije določi društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav naše železarne.

- b) v komisijo za prošnje in pritožbe:
  - Alojza Janežiča za predsednika,
  - Franca Faleta za člana,
  - Petra Šetino za člana,
  - inž. Vlada Strahovnika za člana,
  - Franca Gašperja za člana.

— Uprava podjetja mora do 31. maja 1969 pripraviti in posredovati upravnemu odboru končno izoblikovan predlog o razpisu notranjega posojila.

— Predlagati je delavskemu svetu podjetja, da se sredstva, ki bodo zbrana na račun

predplačila za stanovanja v 2. etapi do nadaljše 3. faze zgrajenih stanovanjskih hiš v Dobji vasi, izkoristijo za kreditiranje individualne gradnje stanovanj.

Na ostalih sejah in z drugih področij poslovanja je upravni odbor sprejel te sklepe:

— V okviru znanstveno tehničnega sodelovanja med našo državo, Češkoslovaško in Poljsko je bila inž. Alenki Rodič, inž. Vladu Racu in inž. Jožetu Žuncu odobrena strokovna praksa na temo »tehnologija izdelave in vroče predelave nerjavečih jekel z metodiko raziskav na tem področju«. Strokovno prakso, ki bo trajala 15 dni, bodo vsi trije opravljali v železarnah v ČSSR, delno pa v ustreznih podjetjih na Poljskem.

Na predlog uprave podjetja in drugih sektorjev so bila odobrena naslednja službena potovanja v inozemstvo:

— Antonu Potočniku 4-dnevno službeno potovanje v Romunijo,

— inž. Ferdu Vizjaku in Ivanu Mlakarju službeno potovanje v Bolgarijo. Potovanje lahko traja največ 15 dni,

— Borisu Florjančiču 4-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer bo v poslovnih zadevah obiskal tvrdko MAN,

— Francu Lončarju 7-dnevno službeno potovanje v Češkoslovaško v zvezi s spremembami, ki naj bi nastale pri montaži bloominga,

— inž. Emilu Rožiču 4-dnevno službeno potovanje v Italijo z nalogo, da pri tvrdki IGF, Milano, prevzame regulacijsko opremo za konti peč.

Na prošnjo podjetja Feroelektro Sarajevo je bilo pri nas zaposlenemu inž. Radu Jelerečiču odobreno 15-dnevno službeno potovanje v ZSSR z nalogo, da poskuša ugotoviti kvaliteto ruskih elektrod tako pri izdelavi kot tudi njihovi uporabi v elektro jeklarnah. Stroški potovanja vključno z dnevnici bremenijo podjetje Feroelektro.

Na predlog vodstva VO je bil v smislu 25. člena pravilnika o delitvi OD od 1. junija 1969 dalje odobren 10% dodatek za izredna dela Dominiku Naberniku, zaposlenemu na delovnem mestu št. 415, Jožetu Trbižanu, zaposlenemu na delovnem mestu št. 418, in Adolfu Znidaršiču, zaposlenemu na delovnem mestu št. 421.

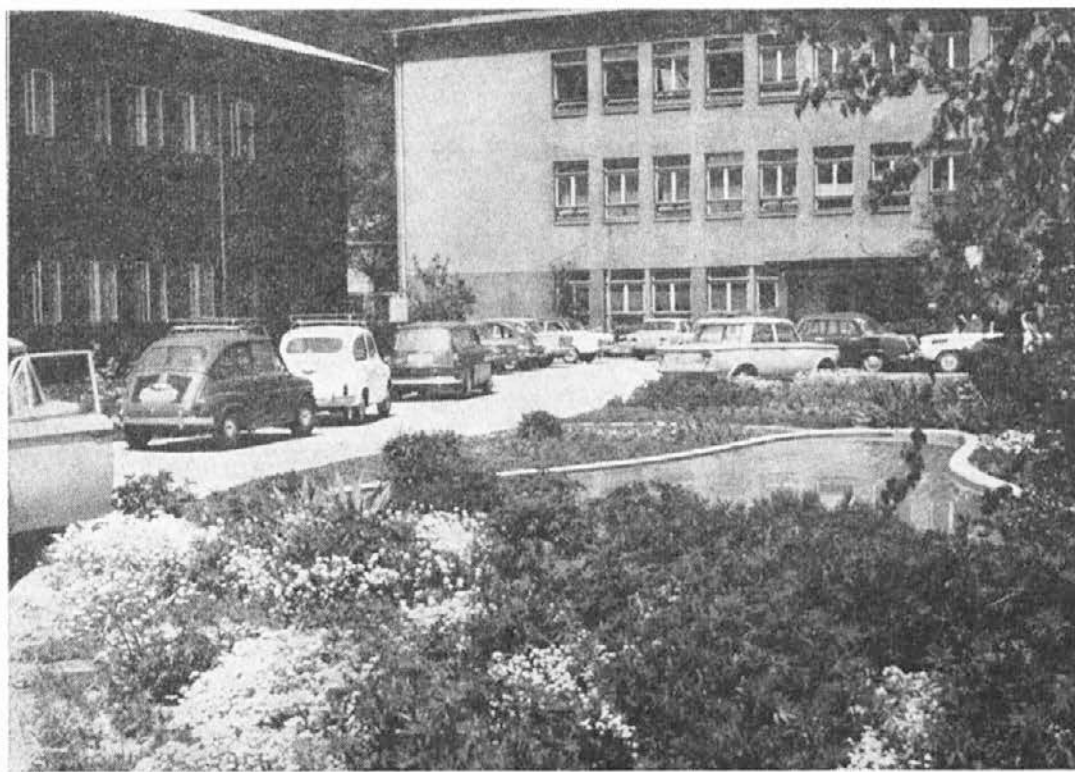
Osvojen je bil predlog komisije za kadre in delovna razmerja in sklenjeno, da se naj železarni Zenica na račun štipendijskih obveznosti za inž. Radivoja Radovića povrne polovico do sedaj še preostalih štipendijskih obveznosti v znesku 3.000,00 din. Z delnim plačilom štipendije se njegove štipendijske obveznosti za dobo, ki ustreza višini zneska, prenesejo z železarne Zenica na našo železarno.

Prošnja Mirka Škergeta, da bi se preklicala prepoved vstopa v železarno, kar je bilo storjeno zaradi kršitve delovnih dolžnosti, in s tem omogočila še nadaljnja zaposlitev pri avto-moto društvu na Ravnah, se odkloni.

Upravni odbor je razpravljal še o nekaterih drugih predlogih komisije za kadre in delovna razmerja za nudenje ugodnosti v času izrednega študija. Zahtev s tega področja je zadnji čas v naši železarni kar precej, so pa med njimi tudi prošnje zaposlenih z že precejšnjo starostno dobo. Upravni odbor meni, da je pri tem le zasledovati določeno kadrovske politiko in politiko kadrovanja, zato je odločil:

— ker je predlogov za odobritev ugodnosti v času izrednega študija v naši železarni čedalje več in ker so med njimi tudi delavci z že določeno starostno dobo, se zadolži komisijo za kadre in delovna razmerja, da pripravi predlog, do katerega leta starosti naj se zaposlenim na stroške železarne še odobrijo ugodnosti za izredni študij.

Upravni odbor je obravnaval tudi vprašanje proizvodnega dela dijakov 3. razreda gimnazije, razpravljal o evidentiranju in evidenci dela prek polnega delovnega časa ter obravnaval tudi druge vloge, s katerimi so se posamezniki v raznih zadevah obrnili na njegov naslov. O stališčih upravnega odbora do teh vprašanj in rešitvi njihovih vlog pa so bili vsi osebno pisмено obveščeni. —et

Zeleni otok pred upravo je paša za oči, kak meter med prodajo in šolskim centrom pa bi ga le žrtvovali za lažji promet

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

POSVETOVANJE O DOLOČANJU OGLJIKA IN ŽVEPLA V JEKLU

9. in 10. maja je bilo v Domu železarjev na Ravnah posvetovanje o določanju ogljika in žvepla, ki ga je organizirala naša železarna oziroma naš kemijski laboratorij pod vodstvom inž. Janeza Permana. Na posvetovanju, ki se ga je udeležilo 106 gostov iz Jugoslavije in inozemstva ter okoli 20 predstavnikov železarne Ravne, so se v petek in soboto zvrstila naslednja predavanja:

- Pavle Pavlovič, Elementi ogljika in žvepla v proizvodnji železa in jekla,
- Luciano Karbić, Prosti ogljik v sivi litini,
- Božidar Bernard, Vzročanje jekla iz proizvodnje, priprava ostružkov ter primerjalne karakteristike, ki nam jih je pokazala praksa med sežigno volumetrično metodo in avtomatičnim leco ogljičnim analizatorjem,
- Janez Perman, Pregled metod in problemov določanja ogljika in žvepla,
- Srečko Turina, Določanje žvepla v jeklu in sivi litini z razvijanjem žveplovodika,
- Ernst Niehus, Določevanje ogljika in žvepla s pomočjo coulomata.

Po posameznih predavanjih se je razvila diskusija, ki je bila tembolj zanimiva zato, ker je bilo med udeleženci okoli 80 odstotkov potrošnikov, 20 odstotkov pa proizvajalcev.

Istočasno je bila v sejni sobi SZDL odprta razstava z reklamnim gradivom in aparaturni desetih domačih in tujih firm. V petek so si gostje ogledali v železarni tudi demonstracije na osmih najsoodobnejših aparaturnah za določanje ogljika in žvepla, v nedeljo pa so se nekateri udeležili izleta po slovenski Koroški pod vodstvom zgodovinarja Maksa Dolinška.

Posvetovanje je bilo za železarno Ravne izredno pomembno tako s tehničnega kot komercialnega vidika. Na razmeroma visokem nivoju je bil obravnavan problem določanja ogljika in žvepla v železu in jeklu, kar bo zelo koristilo temu osrednjemu problemu našega kemijskega laboratorija in poglobilo znanje našim strokovnim sodelavcem. Še važnejše je dejstvo, da je bilo pojasnjeno vprašanje določanja ogljika in žvepla na relaciji železarna—potrošnik, saj dobivamo največ reklamacij jekla ravno zaradi teh dveh elementov.

Največkrat se izkaže, da reklamacije niso upravičene, ker kupec ni seznanjen z najnovejšimi dosežki na področju določanja ogljika in žvepla ter nesporazumi večinoma temeljijo na njegovem slabem poznavanju in slabi opremljenosti. S posvetovanjem je bil ta problem v veliki meri odpravljen, kar bo železarni Ravne prihranilo precej stroškov in dela.

K propagiranju naših izdelkov je močno prispevalo tudi to, da so kupci videli visok strokovni nivo in opremljenost naših laboratorijev, temeljni referat posvetovanja pa je imel vodja našega kemijskega oddelka inž. Perman.

Na koncu je treba izreči priznanje sodelavcem našega kemijskega laboratorija na čelu z inž. Permanom, ker so pripravili in izvedli posvetovanje z izredno požrtvovalnostjo in preciznostjo, od bistvenih stvari do tehničnih podrobnosti. Vse je teklo brez napak in v največje zadovoljstvo vseh udeležencev.

Pri tem pa so še prispevki podjetij, ki so se udeležila razstave in objavila oglase v tiskanem programu, krili precejšnji del stroškov posvetovanja. Čestitke torej Ravenčanom kot strokovnjakom in organizatorjem.

M. K.

SIMPOZIJ »MEHANIZMI UTRJEVANJA JEKLA«

Zürich, 5. do 6. maja 1969

Simpozij je priredila ob svoji 50-letnici ena od največjih svetovnih družb CLIMAX MOLYBDENUM COMPANY, ki po vsem svetu dobavlja molibden v vseh oblikah in razvija molibdenske materiale za uporabo na vseh področjih. Na to slavno strokovno posvetovanje je povabila predstavnike raziskovalnih organizacij znanih firm — svojih poslovnih partnerjev — in znanstvenike vodilnih, svetovno znanih raziskovalnih inštitutov, kakršni so BISRA, Max Planck Institut für Eisenforschung, IRSID, CNRM — Liege, Institut für Härtereie — Technik — Bremen, CSM — Roma ipd. Vsi povabljeni so bili gostje prireditelja.

S prof. dr. inž. Kapetanovičem, direktorjem metalurškega inštituta v Zenici, sva se kot edina povabljeni jugoslovanska predstavnika udeležila simpozija v Zürichu. Po udeležbi sodeč lahko smatramo povabilo firme CLIMAX na to posvetovanje za zelo pomembno priznanje metalurškemu inštitutu Zenica, še bolj pa že-

lezarni Ravne. Ta trditev je upravičena zato, ker so bile med predstavniki železarn res samo najbolj znane firme proizvajalcev plemenitih jekel, kar se delno vidi tudi iz naslednjega pregleda udeležencev po državah:

Avstrija — 5 (firme Böhler, Alpine, Schoeller Bleckmann), Belgija — 3, Francija — 29, Nemčija (Zahodna in Vzhodna) — 55 (Thyssen, DEW, Witten SKF, Geisweid, Hoesch), Italija — 12 (Falk, Breda, Bolzano), Japonska — 2 (Aichi Steel Works), Nizozemska — 3, Španija — 1, Anglija — 30 (British Steel Corp., Firth Brown, English Steel Corp.), Švedska — 9 (Bofors, Fagersta Sandvik, Uddeholm), Švica — 16, ZDA — 11, Jugoslavija — 2 (Kapetanovič, met. inšt. Zenica, Rodič, železarna Ravne); skupaj 13 držav in 179 udeležencev.

Večina referatov je bila posvečena novostim v teoretično znanstvenih osnovah pri razlaganju mehanizmov utrjevanja jekla. Za ta predavanja je bilo veliko zanimanje med znanstvenimi delavci, profesorji in predstavniki inštitutov, ki se ukvarjajo s čisto znanstvenim raziskovanjem. Za mnoge predstavnike raziskovalnih organizacij iz proizvodnje, ki se ukvarjajo predvsem s tako imenovanim aplikativnim raziskovanjem in z reševanjem tehnoloških problemov, so bile nekatere od teh tem le »preučene«. V razgovorih med odmori sem videl, da nisem bil edini, ki bi ob nekaterih predavanjih nekako s tesnobo ugotavljal: »Kaj vse je metalurgija?« Zelo daleč so časi »univerzalnih metalurgov«! Posamezne veje metalurgije so tako specializirane, da jim človek ne more več niti informativno slediti. Celo na istem področju, pri isti vrsti jekla, so nove tehnike v znanstvenih raziskavah dale nove možnosti razvoja, da je znanost napredovala do take mere, da postaja osnovni problem ohranitev najnujnejše povezave teorije s prakso. Marsikdaj se pri istem problemu teoretik-znanstvenik in tako imenovani praktik skoraj

»C + S« so rekli posvetovanju na kratko

ne razumeta več. Ker sem to dejstvo občutil, moram odkrito priznati, da je bilo za nekaj predavanj moje teoretično znanje prešibko, da bi lahko z zanimanjem sledil vsebini.

Tudi ob teh predavanjih pa sem imel precej koristi, saj sem se lahko toliko bolj posvetil načinu podajanja referata. Med predavatelji so bile ogromne razlike. Nekateri so z veliko rutino sistematično in jasno podajali svoje teme, medtem ko so drugi brez pravega učinka mučili sebe in poslušalce. Ogromna je bila razlika v pripravi diapozitivov. Za simpozij takega svetovnega merila so bili nekateri malomarno pripravljeni, kar je prišlo še posebno do izraza v primerjavi z diapozitivi nekaterih ameriških predavateljev, ki so s čudovitimi barvnimi diapozitivi prikazovali tudi aranžerske sposobnosti s pravim umetniškim oblikovanjem vsebine diagramov in slik ter barvnih kombinacij. S tem se izraža pozornost predavatelja do poslušalcev, ki ima neprecenljiv psihološki učinek.

Na tem simpoziju sem spoznal, kolikšen je pomen »zunanje oblike« podajanja referata. Upoštevati je treba, da je na simpozijih s tako široko strukturo udeležencev mnogo poslušalcev, ki jih posamezna tema ne zanima. Te nezainteresirane poslušalce pritegne predavatelj z načinom podajanja. Mene npr. predavanje o strukturah nikljevih zlitin (kar me sploh ne zanimalo) ni samo pritegnilo, ampak navdušilo.

V takem podajanju je tolikšen pomen, da nam ne bo žal nekaj barvnih filmov. Dobil sem toliko informacij, da bomo z malenkostnimi sredstvi osvojili tehniko priprave takih diapozitivov. Tako bodo tudi sodelavci železarne Ravne na zunanjih predavanjih postopoma osvojili tak enoten način in s tem pridobivali priznanja ne samo zaradi vsebine, ampak tudi zaradi priprave referatov. To pri naših odjemalcih ni nepomembna reklama.

Prvo poizkušnjo takega načina bomo imeli že na oktobrskem posvetovanju metalurgov.

Na simpoziju v Zürichu pa je bilo poleg omenjenih teoretičnih predavanj tudi nekaj bolj praktičnih in za nas zanimivih. Najbolj praktično vsebino je imelo za nas posebno zanimivo predavanje A. Rose, Max Planck Institut — »Konstitucija in lastnosti orodnih jekel«.

Med drugim je avtor v tem predavanju obdelal pomen in uporabo najnovejše kvantitativne metalografije z uporabo kvantitativnega televizijskega mikroskopa z računalnikom pri raziskavah orodnih jekel.

Vsi referati in diskusije bodo tiskani v posebni knjigi, za sedaj pa smo vsi udeleženci prejeli le kratke povzetke. Vsa predavanja so bila simultano prevajana v treh jezikih.

Jože Rodič, dipl. inž.

PRVIČ PREKO TRI MILIJARDE S DIN REALIZACIJE

V maju letošnjega leta smo uspeli prodati našim kupcem 6.544 t naših proizvodov. Poleg tega pa smo železarni Jesenice prodali 1.860 t ingotov, proizvedenih v na-

ši novi jeklarni. S tem smo dosegli do sedaj najvišjo odpremo in predvidevamo, da bo znašala skupna mesečna realizacija 3,05 milijarde S din.

Od navedenih proizvodov smo jih 1.227 t v vrednosti 263.300 \$ izvozili na inozemska tržišča. Po količini smo izvozili 18,4 %, po vrednosti pa ca. 12 % naših proizvodov.

Usmerjenost na posamezna tržišča je bila naslednja:

- na konvertibilno področje smo izvozili za 257.800 \$,
- na vsa ostala področja za 5.500 \$.

Po usmerjenosti smo v mesecu maju izvozili na konvertibilno področje 98 % vseh izvoženih artiklov.

S tem je naša delovna skupnost dokazala, da z organiziranim in marljivim delom lahko doseže izreden uspeh in sedaj se moramo truditi, da z organiziranim in še bolj-šim delom obdržimo mesečno realizacijo na višini 3 milijard S din.

Boleča točka v sedanji izredno visoki konjunkturi so zaostanki, ki so se od januarja do začetka maja dvignili od 1.700 na 3.700 t.

Da bi problem zaostankov odpravili, je direktor podjetja s svojo odredbo z dne 30. maja 1969 naložil sestavu komercialno tehnične konference, ki dvakrat tedensko zaseda, naj poslovanje organizira tako, da že v zadnjem četrtletju letošnjega leta praviloma ne bi imeli več zaostankov. Tudi poslovno organizacijski sestav komercialno tehnične konference je od 1. junija dalje določen tako, da bodo na konferencah reševali problematiko: šef centralne priprave dela, direktor prodaje, vodja tehnične kontrole, vodja priprave dela jeklarne, vodja priprave dela valjarne, vodja priprave dela kovačnice in vodja priprave dela hladno predelovalnih obratov.

Višji vodstveni kader z direktorji sektorjev in šefi sklopov obratov pa se bo bavil z boljšo organizacijo dela in z ukrepi, da se v vseh proizvodnih obratih poveča kvaliteta proizvodnje. Naloga najvišjega strokovnega kadra pa je tudi znižanje neuspele proizvodnje in povečanje delovnih učinkov.

B. F.

PREČITALI SMO

V zadnji številki Informativnega fužinarja je bilo objavljeno sporočilo, da bomo naslednje leto na Ravnah praznovali 350-letnico obstoja jeklarske industrije v Mežiški dolini in 25-letnico sproščene rasti naše železarne.

V času, ki nas še loči od proslave, naj bi takó v železarni kot tudi na področju Raven uredili vrsto stvari, ki bodo jubileju in osrednji proslavi dale svojstven videz in pečat. Odbor, ki je bil za pripravo proslave že imenovan, daje polno zagotovilo, da bo zasnovani načrt v celoti in uspešno izpolnjen.

Če smo ob tako skrbno pripravljenih zasnovah lahko ponosni, kaj vse bomo v železarni in kraju uredili, vendar ne moremo tudi mimo »obrobne pripombe«.

V programu, ki je sigurno skrbno pripravljen, nikjer ne zasledimo, da bomo ob tem, ko bomo poskrbeli za ureditev obratov, zunanjega videza železarne in kraja, uredili v železarni tudi prepotrebne

jedilnice in tako zboljšali delovne pogoje zaposlenih. Problem jedilnic je bil že predmet razprave v organih upravljanja, večkrat pa je o njem in potrebi po ureditvi slišati na sestankih in občnih zborih sindikalnih podružnic.

Pripomba ni namenjena kritiki programa priprav, ampak naj bo le opozorilo, da bi poleg drugih nalog in del, ki jih bomo v tem času opravili, kazalo razmisliti tudi o ureditvi jedilnic. Mogoče je to sicer predvideno, vendar ker ni posebej poudarjeno, smo na problem, ki je odprt, želeli opozoriti prav z namenom, da se na to ne bi pozabilo.

Prepričani smo, da bomo vsi, če se uresniči tudi ta želja, na dan proslave ne samo ponosni na našo tradicijo, ampak tudi zadovoljni.

Na zasedanju delavskega sveta podjetja meseca marca je bil sprejet sanacijski načrt, ki je med drugim določil, da moramo zaradi hitrejšega obtoka materiala, ki nam veže znatna obratna sredstva, kontinuirano spremljati gospodarnost stanja zalog in do 10. tekočega meseca za pretekli mesec prek kolegija posredovati upravnemu odboru poročila o njihovem gibanju.

Za to so bili zadolženi:

- za razred 3 (reprodukcijski material) — vodja nabave,
- za razred 5 (nedokončana proizvodnja) — vodja CPD,
- za razred 6 (gotovi izdelki) — direktor prodaje.

Kljub sprejetemu sklepu pa upravnemu odboru, kot smo informirani, še niso bili posredovani ti podatki oziroma z njimi ni bil seznanjen.

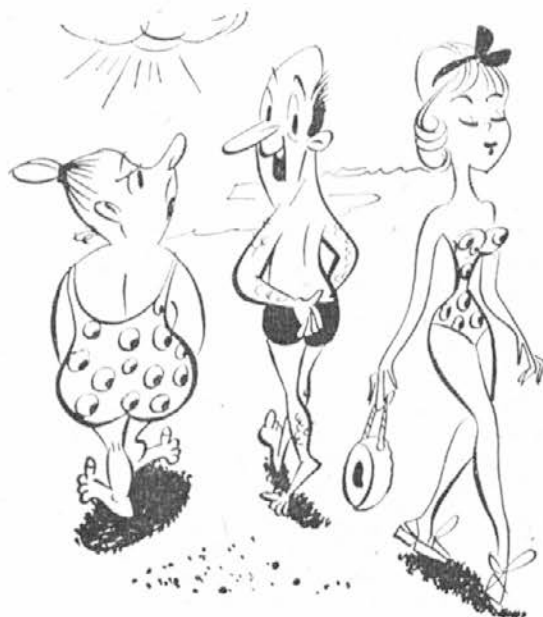
Vsak izmed nas je dovolj močan, da prenaša tegobe drugega. Hugo

***

Človeka pustijo v cerkev, ker veruje, izženejo ga pa takrat, ko nekaj že zna. M. Twain

***

Ni hudo odreči se sreče, huje je, če sreče sploh ne poznaš. Crepon

»Zakaj nimaš tudi ti tako čednih kopalk, Polona?«

KULTURNA KRONIKA

Naš Koroški oktet je ob otvoritvi razstave akademskega slikarja Božidarja Jakeca zapel zbranim visokim gostom in se za spomin slikal z njimi. Od Ivartnika proti Petru Greglu stojijo: Ivo Cerče, predsednik skupščine občine Slovenj Gradec, maršal Tito s soprogo Jovanko in Božidar Jakac

GUSTAV GNAMUŠ JE RAZSTAVLJAL

Čeprav se je že od študentskih let vedelo zanj, smo delo 28-letnega akademskega slikarja Gustava Gnamuša iz Mežice, ki poučuje na prevaljski osnovni šoli, spoznali šele na njegovi prvi samostojni razstavi v likovnem salonu na Ravnah, ki je bila odprta od 21. do 28. maja letos in si jo je ogledalo lepo število ljudi.

Gnamuš je razstavljal 14 olj in 9 akvarelov ter grafik. Toda bolj kot različne tehnike, ki jih seveda vse enako dobro obvlada, je zanimiva vsebina njegovih del, njegove teme in način, s katerim jih slikar upodablja. Marsikateri obiskovalec razstave je ob pogledu na slike oziroma kombinacije barvnih ploskev odkimaval, da je vse preveč moderno in nerazumljivo, čeprav po svoje lepo.

Kakor hitro pa kdo prizna, da je neka stvar »lepa«, ima seveda vse pogoje, da jo nekoč tudi razume. Treba je pač vedeti, da so današnji likovni umetniki po svoje v silno nerodnem položaju. Štiri leta študirajo na svoji akademiji, kjer se učijo risati in slikati v lepi stari maniri kakega Rembrandta ali Dürerja, anatomijo človeškega telesa morajo poznati skoraj tako dobro kot zdravniki, naučijo jih kompozicije, raznih tehnik pa še kup koristnih in lepih stvari, svoje znanje morajo bodoči slikarji dokazovati z deli, ki so tako lepo naravna, da bi bila vseh tudi najbolj preprostemu gledalcu. Potem diplomirajo, postanejo akademski slikarji in kiparji, pa gorje jim, če bi še naprej delali tako kot na akademiji.

Vsak kritik bi se norčeval iz njih, da so naučeni obrtniki brez lastnega sloga, domišljije in originalnosti. In ker so danes tudi najmodernejši slogi že znani in zljajani, mladi pač iščejo vsak svoj izraz, ki bo tak, da ga nima še nihče, ki bo tako

samo njihov, kot je samo njihovo ime in priimek. To pa nikakor ni lahko.

Ker sta minili šele dve leti, kar je Gnamuš diplomiral, je jasno, da se v tem kratkem času še ni mogel popolnoma najti, da je ob njegovi razstavi še prezgodaj govoriti o samo njegovih, gnamuševskih temah in slogu oziroma težko je napovedati, ali bo bolj vztrajno gojil svojo inčico pop arta ali abstraktno krajinarstvo ali ga bo trajneje pritegnila simbolika predmetov — vsi ti elementi so bili namreč na njegovi prvi razstavi zastopani.

Posebno so ljudem ugajale pokrajine, te abstraktne, pa vendar razumljive variacije v ploskve prevedenih koroških gozdov, travnikov in njiv s prevladujočo zeleno barvo.

Nasploh lahko zapišemo brez lažne vljudnosti, da je bila Gnamuševa razstava lepo doživetje, ki bo ostalo v spominu. Iskrena je bila tudi toplina, s katero so ljudje pozdravili slikarja-domačina, in iskrena je bila želja, da bi bil še naprej ustvarjalen in uspešen v svojem razvoju.

n. r.

RAZSTAVA ŠOLARJEV RAVENSKE OBČINE

17. maja je bila na Ravnah otvoritev razstave likovnih del šolarjev ravske občine, ki se je nato preselila v Črno ter po vrsti še v Mežico in na Prevalje, torej v kraje, iz katerih so bili tudi mladi razstavljalci; z Raven so sodelovale kar tri šole — gimnazije, osnovna in posebna. Podeljena so bila tudi priznanja najboljšim mladim likovnikom s posameznih šol.

Letos se je ponovno pokazalo, kako pestra je dejavnost pri sodobnem likovnem pouku na šolah in koliko svobode puščajo učitelji mladostni domišljiji, da se lahko

razmahne v barvi, obliki in tehniki. Razstavni prostor je bil podoben eksotičnemu rastlinjaku, ki ga je obiskal oblak pisanih metuljev, tako živahna je bila kompozicija razstavljenih predmetov.

Čeprav je škoda, da razstava ni bila dalj časa pri nas in si je torej ni moglo ogledati več ljudi, pa je vseeno prav, da je potovala po vsej dolini, saj je gotovo v vsakem kraju pomenila svojevrstno doživetje.

n. r.

RAVENSKA PREMIERA

10. maja t. l. je bila v Titovem domu na Ravnah premiera komedije »Ljubezen na razhodu« (Etienne) francoskega pisatelja Jacquesa Devala v režiji Zofke Volčanškove in izvedbi članov dramske skupine kulturnoprosvetnega društva »Prežihov Voranc«.

Večer v Titovem domu je dal vrsto prijetnih presenečenj: domačini (od režiserke do igralcev) so se spet opogumili, pritegnili še nekaj mlajših talentov, zaigrali privlačno sodobno delo, privabili polno dvorano gledalcev in jih z nastopom navdušili.

Po vrsti so bili odlični: Cesarjeva in Močnikova, Šetina in Banko, da omenimo samo nekatere. Vse priznanje gre tudi tovarišici Volčanškovi, ki je od izbire teksta do zasedbe vlog in izvedbe uspešno opravila nelahko delo.

Ko smo vprašali, zakaj tako odlična ekipa ne da na leto več premier, je bil odgovor glavnih igralcev kratek in odločen — nemogoče je poleg redne službe dobro naštudirati več zahtevnih vlog v enem letu. Že sedanji dosežek je zahteval velike napore igralcev in režiserke, zato enostavno ne smemo pričakovati čudežev.

Lahko se torej le zahvalimo za prijeten večer in zaželimo izvajalcem uspešne reprize ter kljub vsemu le še moči in volje za nove premiere.

l. n.

MLADI SO PELI

Kratko časa živi in aktivno dela naša občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij, pa že imamo občutek, da brez nje ne bi več mogli biti. Toliko pomembnih srečanj nam je že pripravila, toliko res prijetnih presenečenj, da jih je že skoraj težko ravnodušno obravnavati.

Najprej srečanje odraslih pevskih zborov, nato dramsko revijo, srečanje zabavnih ansamblov in folklore, končno pa še revijo mladinskih in pionirskih zborov 21. in 22. junija.

Šest pionirskih in sedem mladinskih zborov je pelo tako, kot se spodobi za nas Korošce, ki smo znani kot pevci daleč okrog, pa čeprav kaj več od okteta ne premoremo.

Pionirji s Strojne pod vodstvom Anemi Pejevičeve, iz Lokovice — vodi jih tov. Roban, iz Kotelj pod vodstvom Rozike Frankovičeve, s Prevalj — vodi jih Mira Stres, z Raven pod vodstvom Marije Pogorevčnikove in mali dekleški zbor glasbene šole, ki ga vodi Dorica Rebernik... Tukaj sem se spomnil Mežice in Črne, ker od tam zborov ni bilo. Odsotnost pevcev

iz Črne mi je še nekako razumljiva, ni mi pa jasno, zakaj ni bilo mežiških pionirjev. Lepo bi lahko zapeli, prepričan sem o tem, kot sem že na začetku verjel, da se bodo Strojanci in Kotuljci odrezali po domače, pač tako, kot pojejo doma, kjer je pesem sveta reč.

Mali dekliški zbor glasbene šole je res majhen. Samo 15 deklet šteje, vendar se nam je predstavil z dvema ljudskima in eno umetno pesmijo. Prav po tiho je vodil melodije, zato pa glasovno in intonančno presenetljivo lepo. Srečanje je pomenilo tem dekletom prvi nastop. Prevaljčani so z množičnostjo dosegli svoje in res tudi dobro peli, vendar mislim, da tudi pionirski zbor lahko večglasno poje. Zadnji »žegen« je dal srečanju zbor ravenških pionirjev in moram reči, da ga je res prav lepo zaključil.

Rekel sem že, da je bilo mladinskih zborov nekoliko več. Sedem jih je bilo, razlika v številu izvajalcev in v kvaliteti pa malo večja. Močno je od zadnjega srečanja napredoval mladinski zbor iz Sentanela pod vodstvom Sonje Mihelačeve. Izvajal je pesmi: Kje so tiste stezice, Na oknu glej... in Roža na vrtu zelenem cvete.

Posebne priznanja je bil deležen zbor iz Lokovice, saj se je v samostojnosti in neodvisnosti od vodje pokazal pravega mojstra. Prav lep napredek je pokazal prevaljski mladinski zbor s pesmimi: Vilinske gosli, Sonce, Komandant Stane. Lep je bil pogled na 130 mladih pevcev, malo pa je vodij, ki bi s takšnim številom izvajalcev tako uspešno delali kot tov. Mira Stres.

Dekliški mladinski zbor glasbene šole se je tokrat predstavil z Mozartovo Ave verum, narodno Nocoj pa, oh, nocoj in čilensko narodno El Tortillero (Slaščičar). Tu se je zborovodja Dorica Rebernik odločila za sestavo sporeda v taki obliki, kot ga imajo večji in rutinirani zbori. Torej ena umetna, ena narodna in ena narodna drugih narodov. Vse pesmi so gla-

sovno, intonančno in tehnično zelo zahtevne, a zbor jih je kljub temu zelo dobro zapel.

Ravenčani so pod vodstvom tov. Majde Pucljeve peli pesmi: Smrt v brdih, Kazen in Da bi biva liepa ura. Lepo je bilo to petje, s tem pa je zbor dokazal, da je res med najboljšimi v občini.

Avbe kaku d'ž hre, Dečva koj mene mēj in Kolo so peli fantje ravenske gimnazije. Mešani zbor te šole pa je zapel pesmi: Barčica, Venite rož'ce moje, Dolga nočka temna ti si in češko Kukavica kuka. Oba zbora vodi tov. Tone Ivartnik. Poslušal pa bi ju še dolgo, dolgo. Predvsem mešani zbor je pokazal svojo zrelost, mogočno barvo in lepo petje. V primeru tekmovanja bi ta zbor nujno moral peti izven konkurence, saj ga ne moremo vtakniti v isti koš z zbori, ki imajo mnogo mlajše izvajalce, torej pevce pred mutacijo.

Obe srečanja sta pomenili lepo doživetje, le nastopajoči so peli pretežno samim sebi. Celotno staršev nastopajočih ni bilo in vprašujem se, kam to vodi? Skozi vse leto so prosti čas svojih mladih dni puščali v učilnicah pri pevskih vajah, da staršem pokažejo, kaj znajo in kako se sliši pesem iz njihovih ust. Morda so bili razočarani? Le kateri otrok se ne pokaže rad pred svojimi roditelji v vsej svoji veličini?

Čez devetsto pevcev se je zvrstilo v dveh dneh, in to je razveseljiva številka. Drugo leto jih bo še več in tako bo šlo naprej... Pesem v mladih torej ne bo zamrla, le Mežičani naj še pridejo, pa Črnjani! Kritika je bila (od dveh zborovodij), da organizacija ravno ni na višini, da v kavarni, kjer so peli pionirski zbori, ni bilo praktikablov, in še in še. Skupno pesem na začetku srečanja je zapelo okoli 300 pevcev; vsi so imeli dovolj prostora, videli dirigenta in tako naprej. Ali se je kdo spomnil, da je za nastop pionirskih zborov kavarna ravno zaradi svoje aku-

stike najbolj primerna, take okoliščine so pa seveda najbolj primerne za številne male zборе in taki so bili štirje.

Lahko je kritizirati, težje je prevzeti organizacijo, zelo težko pa jo je izpeljati. Kritiziran je bil prireditelj. Kaj pa, če se ta ne bi »spomnil« organizirati srečanja in ne bi pokazal toliko dobre volje? Vse bi bilo v najlepšem redu! Revije ne bi bilo, kritizirati pa tudi nič. Morda je tako bolj prav? Kaj vem?

*

Malo koncertov daje naša godba, pravijo.

23. maja je bil promenadni koncert na Čečovju, ljudi pa bore malo, pa še ti so bili deležni vsega drugega kot pa poslušanja koncerta. Mali nadobudneži so kar tekmovali, kdo bo glasneje in hitreje prišel okoli orkestra. Včasih godbeniki niti lastnega igranja nismo slišali, pa je čisto razumljivo, da nam to ni vseeno. Spet grenka kaplja na čistost idealizma, če niti sam ne moreš uživati ob tem, kar si se naučil v dolgi vrsti vaj.

Ivan Gradišek

IZ »INFORMATORJA PIHALNIH ORKESTROV«

Preklet že davno sem nesrečno uro,
ko me sam vrag oženil je s kulturo.
Od takrat sem bolan in črv uporna gloda,
a diagnoza moja pravi: »KPD Svoboda«.

O vsem ostalem ljudstvo samo naj presoja
prek potokov vročega kulturniškega znoja,
ki nima cene ne dostojnega plačila,
dokler ljubezen in ambicija ga bo vodila.

Če pa nam družba kdaj za to prizna
kaj za pod zob in presušeno grlo,
je to priznanje dano od srca,
ki gospodarstva našega — ne bo podrlo.

DOMISLICE

Za žensko je najbolj pametno, da se poroči z vojakom, saj zna kuhati, pospravljati posteljo, šivati, predvsem pa je navašen poslušati. A. Barker

***

Vzrok političnih poledic so večkrat visoke pete. V. Kowa

***

Težave žensk, ki jim najbolj učeni psihiatri niso kos, odpravi povprečni frizer. Colon

***

Najstarejše in najbolj razvite civilizacije so tiste, ki so prišle v medsebojnem spoštovanju odnosa med žensko in moškimi najdalje. P. Buck

***

Užaljeni so vedno tisti, ki nimajo prav. Voltaire

***

Zoper vsako bolečino je zdravilo: čas in sprehod. Dumas

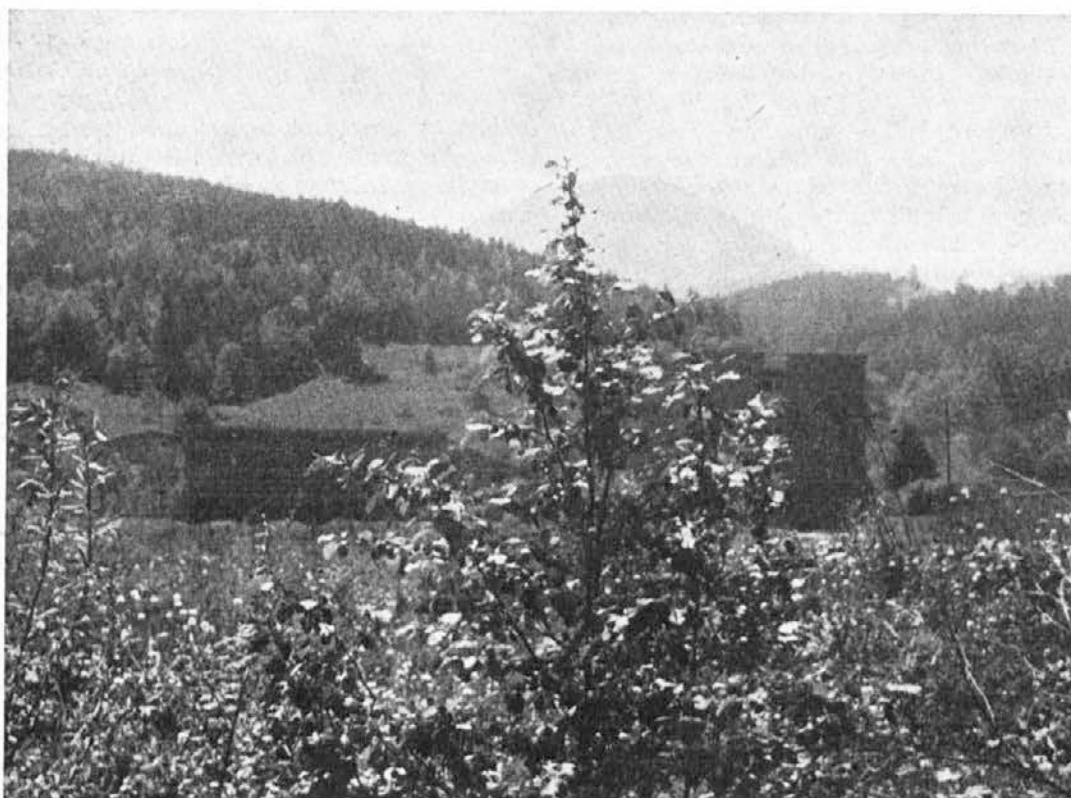
***

Skrbi za to, da boš tak, kakor te opisujejo lizuni. Horac

***

Ko je Bog ustvaril svet, je dejal:
»Kako je to lepo.«

Kaj neki bi rekel sedaj? G. Shaw

Tako je cvetelo v železarni

Foto: M. Ugovšek

ŠPORTNE VESTI

MLADI ODBOJKARJI FUŽINARJA REPUBLIŠKI PRVAKI

Čestitati jim je potrebno, tem mladim fantom, ki so Ravnam prinesli še en republiški naslov, ki so pokazali ne samo svoje znanje, ampak tudi požrtvovalnost in borbenost, ki je bila potrebna, da so lahko stopili na najvišjo republiško stopnico. Čestitati jim je potrebno, ker so se borili za barve Fužinarja in za naše fužinarske Ravne izvojevali pomembno zmago. Ti mladi fantje so porok za še večji razmah odbojke na Ravnah in po vsej dolini. So tudi porok vzpona kvalitete, saj jih že danes po šest ali še več najdemo v slovenski reprezentanci. To pa tudi nekaj pomeni in veliko odtehta! Čestitke pa niso namenjene samo njim. Predvsem so namenjene tudi njihovemu trenerju, odbojarskemu entuziastu Filipančiču, ki že vrsto let skrbi za mladi odbojarski rod in priznati je treba — zelo uspešno! Rezultati njegovih varovancev so verna slika njegovega dela, pravega in odličnega dela, ki mu je lahko v ponos, kar moramo priznati, in povsod, kjer je mogoče, tudi posnemati! Se enkrat: iskrene čestitke in ostanite vedno pravi športniki, vedno zvesti športu, kraju in ljudem!

KOROŠKA MLADINSKA ODBOJKARSKA LIGA

V zadnji številki Informativnega fužinarja smo napovedali, da bodo tudi mladi odbojkarji začeli tekmovali v svoji, koroški ligi. Tekmovanje je medtem že steklo in danes po dveh končanih kolih lahko o njem napišemo že nekoliko več, in to pohvalnega! V ligi tekmuje kar osem moštev, in sicer mladinski aktiv Reka, OŠ Prevalje, TVD Partizan Črna, TVD Partizan Žerjav, TVD Partizan Mežica, mladinski aktiv železarne Ravne, gimnazija Ravne in šolski center Ravne. Zbrana je torej res vsa naša dolina, in to je največji uspeh tega tekmovanja. Prvič v zgodovini imamo tako tekmovanje. To je vsekakor pomemben in hvalevreden dogodek! Vsem, ki sodelujejo, gre priznanje, a roko na srce, največje priznanje gre vrlim mladincem iz Reke, o katerih smo že slišali veliko dobrega in tudi tokrat so dali v žep veliko svojih vrstnikov z boljšimi pogoji iz vse naše občine.

To tekmovanje, ki ga je pripravil in ga vodi strokovni odbor za odbojko pri občinski zvezi za telesno kulturo, je potrebno na vsak način podpreti in ga še razširiti (kje je OŠ Ravne?), saj je že start pokazal, da je potrebno in koristno.

Rezultati:

I. kolo: Črna — ZR 1:3, Mežica — Prevalje 3:2, gimnazija — Žerjav 3:0, Reka — SC 0:3; II. kolo: SC — Mežica 3:1, gimnazija — Črna 3:1, ZR — Reka 3:0, Žerjav — Prevalje 2:3.

TUDI PIONIRJI IN PIONIRKE TEKMUJEJO

Strokovni odbor za odbojko pri ObZTK je organiziral tudi tekmovanje v odbojki za pionirje in pionirke v naši občini. Ko to poročamo, tekmovanje za pionirje še ni končano, o rezultatih pionirk pa naše bralce že lahko obvestimo. Organizacijo tekmovanja je prevzelo in ga tudi izvedlo SSD OŠ Prevalje. Nastopile so žal samo tri ekipe, rezultati pa so naslednji: 1. OŠ Prevalje I, 2. OŠ Ravne, 3. OŠ Prevalje II.

Zmagovalkam iskreno čestitamo!

ROKOMET TUDI V MEŽICI

Tekmovanje za pionirke in pionirje v rokometu, ki ga je organiziral strokovni odbor za rokomet pri ObZTK, je pokazalo, da se rokometna igra počasi širi tudi v zgornji konec naše doline, in to prav po zaslugi šolskih športnih društev in njihovih mentorjev. To velja za šolsko športno društvo osnovne šole v Mežici in mentorja Pandeva, ki je na tekmovanje pripeljal pionirsko ekipo. Če povemo še, da ti mladi fantje sploh nimajo

igrišča, potem jim moramo za nastop, še bolj pa za doseženi rezultat iskreno čestitati. Ja, tam, kjer so mentorji v redu, ni bojazni, da se šport na šolah ne bi še bolj razvil!

Doseženi rezultati posameznih šolskih ekip to trditev samo potrjujejo.

Pionirji (5 ekip): 1. OŠ Ravne 6 točk, 2. OŠ Prevalje 6 točk, 3. OŠ Mežica 6 točk, 4. OŠ Ravne II 2 točki, 5. OŠ Prevalje II 0 točk.

Pionirke (3 ekipe): 1. OŠ Prevalje 4 točke, 2. OŠ Prevalje II 2 točki, 3. OŠ Ravne 0 točk.

TELOVADNA AKADEMIJA ŠSD OSNOVNE ŠOLE MEŽICA

Mežičani so imeli priložnost videti dobro pripravljeno in izvedeno telovadno akademijo svojih otrok, članov šolskega športnega društva njihove šole. Gledalci trdijo, da je bil program res pester in kvaliteten, saj je požel spontan aplavz navzočega občinstva. Glavno »besedo« pri tej akademiji je imela mentorica šolskega športnega društva in telesno-vzgojna učiteljica Nuška Roškar, ki ji tudi mi in vsem nastopajočim za njihov trud in izvajanje iskreno čestitamo. Ob tej priložnosti bi še samo pripisali, da tudi na Ravnah od telesnovzgojnih učiteljev pričakujemo kaj podobnega.

KRALJICA ŠPORTOV ZA ŠOLSKO MLADINO

Kljub neenakim pogojem za vadbo v atletskih disciplinah so se letos vse šole (razen RIŠ Mežica) udeležile dveh velikih atletskih tekmovanj za »atletski šolski pokal«. Obe tekmovanji sta bili na Ravnah v organizaciji strokovnega odbora za atletiko pri ObZTK Ravne ter v izvedbi sodniškega zbora AK Fužinar.

V prvi polovici maja je bilo izvedeno tekmovanje za srednje šole, na katerem so nastopili dijaki in dijakinje ravske gimnazije in ekonomske srednje šole iz Slovenj Gradca ter učenci ravskega šolskega centra.

Rezultati:

Mladinke: tek na 100 m (5 tekmovalk): 1. Zdrčnik, gimnazija, 14,4, 2. Pevec L., ESS, 14,6, 3. Pevec Z., gimnazija, 15,3;

tek na 600 m (4 tekmovalke): 1. Kopriva, gimnazija, 1:49,4, 2. Bauče, ESS, 1:53,0, 3. Fleger, gimnazija, 1:57,3;

v štafeti 4 × 100 m je zmagala gimnazija v postavi Sedminek, Kadiš, Zdrčnik in Murko pred ESS;

skok v višino (5 tekmovalk): 1. Jakob, gimnazija, 130 cm, 2. Kašnik, ESS, 130 cm, 3. Kričej, gimnazija, 130 cm;

skok v daljino (6 tekmovalk): 1. Vožič, gimnazija, 424 cm, 2. Kadiš, gimnazija, 416 cm, 3. Permanšek, gimnazija, 395 cm;

met krogle (6 tekmovalk): 1. Večko, gimnazija, 920 cm, 2. Gregor, gimnazija, 797 cm, 3. Slatinšek, gimnazija, 786 cm.

Mladinci:

tek na 100 m (9 tekmovalcev): 1. Sajtl, gimnazija, 12,3, 2. Peruš, gimnazija, 12,4, 3. Sevnik, gimnazija, 12,7;

tek na 300 m (9 tekmovalcev): 1. Stres, gimnazija, 40,6, 2. Večko, gimnazija, 42,0, 3. Arah, gimnazija, 42,1;

tek na 1000 m (10 tekmovalcev): 1. Štern, gimnazija, 2:49,3, 2. Gutman, gimnazija, 2:50,9, 3. Pisar, SC, 2:59,6;

v štafetnem teku 4 × 100 m je zmagala prva ekipa gimnazije v postavi Gutenberger, Kokal, Sajtl, Peruš, pred II. ter I. in II. ekipo SC Ravne;

skok v višino (9 tekmovalcev): 1. Gorenšek, SC, 163 cm, 2. Sotolšek, gimnazija, 158 cm, 3. Gruđen, gimnazija, 150 cm;

skok v daljino (8 tekmovalcev): 1. Kokalj, gimnazija, 568 cm, 2. Pogorevčnik, ESS, 563 cm, 3. Burjak, SC, 553 cm;

met krogle (11 tekmovalcev): 1. Gutenberger, gimnazija, 11,90 m, 2. Zibert, SC, 11,55 m, 3. Komar, gimnazija, 11,43 m.

Na vsak način je potrebno pohvaliti ESS Slovenj Gradec, da je poslala na to tekmovanje svoje tekmovalce, saj so tako dijakinje ravske gimnazije imele večjo konkurenco in ne samo obračun »znotraj hiše«, kot je bilo vedno do sedaj. Škoda, da niso nastopili fantje iz RIŠ Mežica, ker bi bile takrat res vse srednje šole skupaj.

Drugo tekmovanje konec maja je bilo za osnovne šole. Organizacija je bila tokrat boljša in je tekmovanje kljub večjemu številu udeležencev hitreje teklo. Skupaj je nastopilo okrog 150 tekmovalcev in tekmovalk iz osnovnih šol Črne, Mežice, Prevalj in Raven. Če smo v uvodu povedali, da je bila udeležba presenetljivo dobra kljub različnim možnostim vadbe, moramo prav pri doseženih rezultatih napisati, da se ti različni pogoji prav nič ne odražajo pri dosežkih, rekli bi lahko celo, da so v nekaterih disciplinah zmagovali fantje in dekleta iz krajev, kjer so pogoji najslabši. To vsekakor ni pohvalno za

Dobra obramba

tiste mlade fante in dekleta, ki imajo res idealne pogoje za vadbo, in ne samo za njih, tudi za tiste, ki jih učijo!

Rezultati:

Pionirji:

tek na 50 m (13 tekmovalcev): 1. Breznik, Ravne, 7,8, 2. Speh, Črna, 8,0, 3. Nuhi, Prevalje, 8,1;

tek na 400 m (8 tekmovalcev): 1. Šardi, Ravne, 1:02,4, 2. Stopar, Črna, 1:04,8, 3. Gostenčnik, Ravne, 1:04,9;

skok v daljino (9 tekmovalcev): 1. Rodošek, Ravne, 4,67 m, 2. Kugovnik, Prevalje, 4,59 m, 3. Triplat, Mežica, 4,46 m;

skok v višino (11 tekmovalcev): 1. Rebula, Mežica, 1,52 m, 2. Kolar, Ravne, 1,46 m, 3. Jezernik, Mežica, 1,35 m;

met krogle (11 tekmovalcev): 1. Vodovnik, Črna, 12,23 m, 2. Berložnik, Prevalje, 12,06 m, 3. Šuler, Ravne, 10,88 m;

v štafetnem teku 4 x 60 m je zmagala OŠ Prevalje v postavi Erjavc, Balažič, Nuhi, Roglič s časom 32,4 pred OŠ Črna, OŠ Ravne I, OŠ Ravne II, OŠ Prevalje II in OŠ Mežica.

Pionirke:

tek na 60 m (15 tekmovalk): 1. Preglav, Prevalje, 9,0, 2. Novak I., Črna, 9,1, 3. Novak M., Prevalje, 9,1;

tek na 300 m (13 tekmovalk): 1. Praper, Ravne, 48,3, 2. Bobek, Ravne, 49,8, 3. Polajner, Črna, 49,8;

skok v daljino (12 tekmovalk): 1. Jež, Ravne, 4,14, 2. Mlačnik, Črna, 4,05, 3. Kopmajer, Prevalje, 4,03 m;

skok v višino (11 tekmovalk): 1. Kompan, Črna, 1,26 m, 2. Obretan, Črna, 1,26 m, 3. Skorjanc, Prevalje, 1,23 m;

met krogle (10 tekmovalk): 1. Kremžal, Črna, 9,52 m, 2. Košak, Prevalje, 9,28 m, 3. Tušek, Ravne, 9,00 m;

v štafetnem teku 4 x 60 m so zmagale pionirke OŠ Ravne v postavi Polanc, Jeseničnik, Gajšek, Jež s časom 35,7 pred ekipami Ravne II, Prevalje II, Prevalje I, Črna in Mežica.

Ob obeh tekmovanjih lahko zapišemo veselo vest, da se atletika le udomačuje v naših šolah in upamo lahko, da bo kraljica športa tudi na Koroškem le našla svojo domovinsko pravico.

NAJHITREJŠA V KOROŠKI REGIJI

Na tekmovanju za najhitrejšega pionirja in pionirko v koroški regiji (udeležile so se ga skoraj vse šole naše regije s svojimi najhitrejšimi predstavniki) sta bila najboljša Silvo Breznik iz OŠ Ravne in Zvonka Krevl iz OŠ Dravograd. Oba sta se kvalificirala za republiško tekmovanje in jima iskreno čestitamo.

-ate-

V prijateljstvu ne more nihče imeti namestnika.
Schiller

BO NA RAVNAH RES USAHNILO TABORNIŠKO ŽIVLJENJE?

V poročilih in diskusijah so taborniki lepo opisali delo v preteklem letu, saj so vse leto delali marljivo. Prirejali so izlete v naravo, pomagali so pri štafeti za dan mladosti, se udeležili raznih tekmovanj pa tudi sami so priredili dve. Poleti je bil taborniški mnogoboj, pozimi pa sanjsko tekmovanje.

Z žalostjo so ravenski taborniki pokazali primer, da zadnje čase močno upada članstvo, manjka jim dobrih vodnikov. Najhuje pa je seveda to, da nimajo denarja. Družbenopolitične organizacije imajo gluha ušesa za dotacije. Smo taborniki res suha veja na drevesu, ki ni upravičena dobiti sredstev za življenjski obstoj? Kaj ni to žalostna podoba tako močno razvitega industrijskega kraja? Zakaj ima železarna Ravne le do ŠD Fužinar tako darežljive roke, da plačuje draga potovanja po naših in tujih deželah? Je nogomet res tako potreben ljudem, da se za te žogoborce najde denarja pa čeprav marsikdaj zgubijo tekmo?

Poglejmo, koliko mladine danes ne ve kam s prostim časom. Pohajkuje po cestah, ulicah in trgih, gledajo neprimerne filmske predstave, zapravljajo denar po gostilnah in pri igralnih avtomatih. Mnogo jih zaide na kriva pota, kar stane pristojne organe velike vsote denarja. Veliko mladih ljudi izhaja tudi iz takih družin, katerih starši hodijo na delo, njihovi otroci pa so prepuščeni sami sebi. Posledica tega je, da nastajajo veliki problemi varstva otrok. Zakaj ne bi pristojni organi in družbenopolitične organizacije pospešile te človekoljubne organizacije? Taborniki in planinci smo organizacija, ki uči mladega človeka prijateljstva in humanosti, da pomaga vsakomur, spoštuje ljudsko premoženje ter brani naravo pred uničenjem. Znano nam je, da tehnika danes naglo napreduje, da že težko dohajamo njen razvoj. Vedeti pa moramo tudi to, da razvoj tehnike tudi uničuje naravo in njene lepote. Z naših gora bi skoraj izginilo prelepo gorsko cvetje, če ne bi planinci in taborniki pravočasno ustanovili »Gorsko stražo«, ki štiti to edinstveno bogastvo gora pred brezsrčnimi uničevalci.

Mladina, pionirji, dijaki, stopajte v naše vrste! V naši organizaciji se boste na-

učili veliko koristnega, kar boste potrebovali pri učenju v šoli in v vašem nadaljnjem življenju. Mar ni boljše za vas, da po večdnevem učenju ali napornem delu odhitite v naravo in se razvedrite ob tabornem ognju? Koliko bolj spočiti in zdravi se boste vrnili k delu ali učenju, kot pa da prebijete proste dneve ob neprimernih in življenjskih nevarnostih ter se vdajate alkoholu, ki velikokrat uniči mlada življenja.

Mislím, da te besede ne bodo naletele na gluha ušesa. Družbenopolitične organizacije, pomagajte nam po svojih močeh, da bo znova vzkliklo naše človekoljubno delo, ki je zelo potrebno za razvoj mladih ljudi!

S naravo k novemu človeku!

K. K.

SVOJEVRSTEN REKORDER MED NAMI

Za nami je 13. tradicionalni pohod oziroma tekmovanje ob žici okupirane Ljubljane. Zaključek tekmovanja je bil zares veličasten. Ob rekordni udeležbi so bili doseženi tudi mnogi rekordni rezultati.

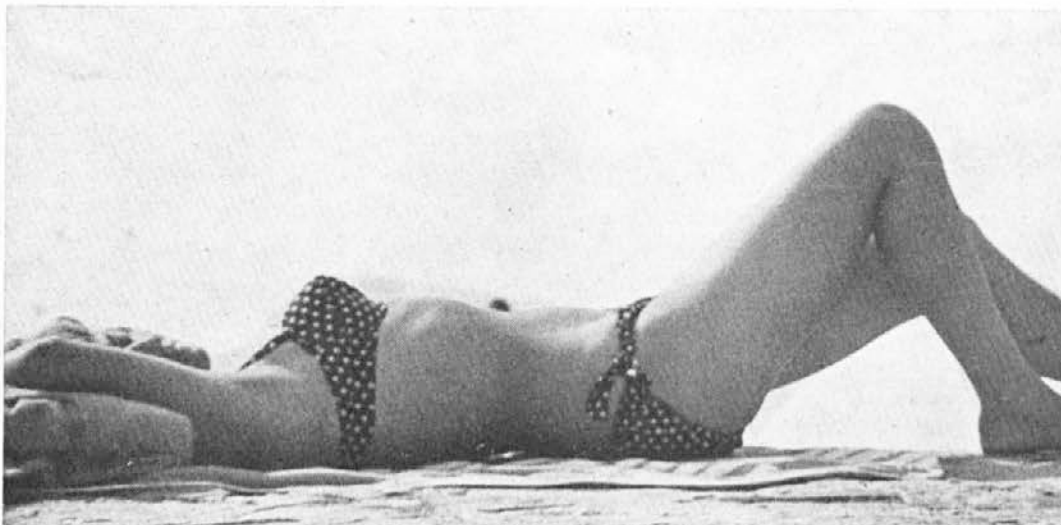
Tudi Ravenčani smo imeli na tekmovanju svoje zastopstvo. Ekipa gimnazije je sodelovala v štafeti 3 x 1000 m. Teka na 25 km so se udeležile tri ekipe z Raven, in to odred predvojaške vzgoje, odred tabornikov in ekipa sindikalne organizacije železarne.

Z rezultati naših tekmovalcev smo lahko prav tako zadovoljni. Štafeta gimnazije je zasedla zelo dobro 5. mesto. Medtem ko je odred predvojaške vzgoje zasedel mesto v drugi polovici razpredelnice, se je odred tabornikov uvrstil v skupni uvrstitvi na zelo dobro 11. mesto, v svoji skupini pa na 3. mesto. Najboljše pa se je uvrstila ekipa sindikalne organizacije železarne na odlično 8. mesto v skupni uvrstitvi in na 1. mesto v skupini družbeno-političnih organizacij. Predstavljamo vam tekmovalce najboljše ekipe.

Jože Vrabčič, star 20 let, po poklicu ključavničar, je zaposlen v SEVO, trenera smučarski tek, za rekreacijo pa goji še razne druge športe.

Jaki Valtl, star 25 let, po poklicu strugar, je zaposlen v mehanični delavnici. Ves je predan športu, saj je aktivni igralec rokometu in trener alpskih smučarjev. Šport ga tako zaposli, da še za osebne zadeve nima časa.

Svojevrstni rekorder je tretji član ekipe. To je Alojz Golgranc, star 37 let, po poklicu je VK strugar, sedaj zaposlen v oddelku za organizacijo in analizo dela kot tehnolog-analitik. Je edini udeleženec, ki se je do sedaj udeležil vseh 13 pohodov oziroma tekmovanj ob žici okupirane Ljubljane, prva leta na 35 km, pozneje pa na 25 km. Člani njegove ekipe so se vsako leto menjavali vse do letošnjega leta, ko je ekipa ostala ista kot lani. Je vodja ekipe in treningi so bili pod njegovim vodstvom. Letos so mu nekateri omenjali preživela leta in kilometre tekmovalne proge. S tem so ga večkrat spravljal v slabo voljo, kajti dolga zima jim je pokvarila pripravljene programe treningov in zaupanje vase je bilo majavo. Sedaj, po zelo dobrem teku (dobra uvrstitve in do zdaj njegov drugi najboljši čas),

Dobro sonce

ne pomišlja več na leto rojstva, temveč raje misli, kje bi se dala pridobiti še kakšna minuta. Iz tega lahko sklepamo, da bo na prihodnjem jubilejnim pohodu ob 25. obletnici osvoboditve Ljubljane spet med udeleženci pohoda.

Sicer je tovariš Gologranec tudi drugače znan med športniki in športnimi funkcionarji. V Dravogradu je aktivno igral odbojko in nogomet. Poleg kolektivnih športnih iger je gojil tudi atletiko, predvsem srednje proge in kroše. V zimskem času je športno aktivnost nadaljeval s smučanjem. Pozneje, že v zrelih letih, je delno opustil aktivno športno udejstvovanje, še vedno pa rad preteče kak kilometer za vzdrževanje telesne kondicije. Pozimi svoje izkušnje prenaša na svojega enajstletnega sina, ki se razvija v zelo dobrega alpskega smučarja. Ob tekmovanjih pa ga najdemo med smučarskimi sodniki, saj je priznan republiški smučarski sodnik.

Mislimo, da je vztrajnost in požrtvovalnost tov. Gologranca lahko vsem športnikom in drugim za vzgled, kaj lahko človek doseže z dobro voljo, čeprav ga leta že nekoliko vznemirjajo. Za opustitev tako čemernih občutkov se moramo spomniti lepega izreka, ki pravi: »Človek ni star toliko, kolikor let ima, pač pa toliko, kakor se počuti.« In ravno ta občutek je pri njem še zelo mladosten. Zato želimo, da bi Lojze držal svoj rekord še vrsto let.

Na koncu zaželimo tov. Golograncu in njegovi ekipi še več športnih uspehov.

D. J.

ZENSKÉ SO OBISKALE LOGARSKO DOLINO

Dolgoletno mrtvilo naše izletniške dejavnosti je prebudil nenaden izlet žená v Logarsko dolino. Rekreativna skupina žensk pri sindikalni organizaciji je predlagala, da se za konec šolskega leta priredi enodnevni izlet. Komisija za ženska vprašanja je organizirala, člani komisije za rekreacijo in predsedstvo sindikata pa so nudili finančno pomoč. Prebujenje iz dolgoletnega spanja pa je bilo tem hrupneje, ker je bilo sklenjeno in rečeno, da gredo na izlet samo ženske. Veliko je bilo opazk na tak predlog, toda organizatorji kljub temu niso vrgli puške v koruzo. Bojazen, da ne bo en avtobus poln, je izginila v presečenju, ko je pri prvem pobiranju prijav bil en avtobus premajhen.

V soboto zjutraj pa sta iz Raven proti Logarski dolini odpeljala kar dva polna avtobusa žená. Navdušenje pa je bilo tem večje, ker je majsko jutro z vsem svojim čarom kazalo, da bo tudi vreme naklonjeno izletnikom. Zenske so prepevale od Raven do Logarske doline in nazaj. Pesmi ni bilo ne konca ne kraja. Kar tekmovalce so med seboj, katera bo prej spravila svojo najljubšo pesem na repertoar. Tudi smeha in dobre volje ni manjkalo. V Logarski dolini so se nekateri od udeleženk povzpeli do Okrešlja, kjer je bilo še precej snega. Druge pa do slapa Rinke. Po kosilu v planinskem domu v Logarski dolini so se vrstila tekmovanja v streljanju in teku na 100 m, pa tudi drugih iger ni manjkalo. Spomladansko sonce je dalo svoj pečat veselim obrazom, ki so se po dolgem času v družbi s sodelavkami brez skrbi za službo in družino vse sproščene prepustile naravi. Druga za drugo so izražale glasno svojo željo, da si želijo takih izletov še in še. Želijo si take sprostitev od napornega dela na delovnem mestu in doma skupaj s svojimi sodelavci. Zlasti tiste, ki nimajo priložnosti same obiskati oddaljenih prelepih krajev naše domovine. Obiščejo in spoznajo jih lahko le ob takih skupinskih izletih.

Za kokto ali za hec?

Foto: J. Sater

Res je škoda, da so tisti, ki so bili poklicani za tako skrb, tako dolgo zanemarjali svojo dolžnost. Čeprav je že precej srečnežev med nami, da imajo svoja osebna vozila, je vendar večina zaposlenih v naši železarni še brez osebnih avtomobilov in tako brez priložnosti za obisk raznih oddaljenih turističnih krajev.

Človek se vrača vselej k naravi, posebno še tisti, ki živi in dela v zaprtih, zatohlih prostorih, saj mu gibanje v naravi daje novih moči in volje do dela.

Zato upamo, da bodo za to odgovorni še organizirali podobne izlete tudi za druge sodelavce. Saj sožitje ljudi v prostem času zelo dobro vpliva na sožitje ljudi pri delu, zato posvečajmo izletniški dejavnosti malo več skrbi.

f. k.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4642 Wolfgang Fischer, Gasbestimmung in Eisen und Stahl 1968.
- 3658/14-15/68 Vladimir Kral, Unutrašnja kontrola, organizacija i primjena 1968.
- 4643 Casting design Handbook 1962.
- 4644 W. Krumme, Klingelberg Spiralkegelräder 1967.
- 4645 L. S. Birks, X-Ray Spectrochemical Analysis 1965.
- 4646 New Ways of increasing the Strength of Metals 1968.
- 4647 J. Gordon Parr, An Introduction to Stainless Steel 1965.
- 4648 G. Vögte, Lexikon der Schmierungstechnik 1964.
- 4649 Induction Hardening and Tempering 1964.
- 4650 J. Smiljanić, Opšte mašinstvo II deo 1967.
- 4651 M. Pešić, Hladno izvlačenje žica, šipki i cevi 1965.
- 4652 S. Macarol, Praktična geodezija II. 1961.
- 4653 M. Brezinščak, Mjere i sistemi jedinica 1961.
- 12/8 Bleckmann C. E., Die Härtereie 1969.
- 12/116 E. Höhne, Induktionshärten 1955.
- 12/7 W. Malmberg, Glühen, Härten und Vergüten des Stahles 1961.
- 4654/24 H. Hentze, Gestaltung von Gussstücken 1969.

- 4654/23 W. Hampp, Wälzlagerungen Berechnung und Gestaltung 1968.
- 3658/12-13/68 J. Brekić, Kadrovska politika u samoupravnim odnosima 1968.
- 4655 Herstellung von Stahldraht. Teil 1. 1969.
- 4656 Steelmaking the Chipman Conference 1965.
- 4657 Effect of Residual Elements on the Properties of Metals 1957.
- 4658 W. Rostoker, Interpretation of Metallographic Structures 1965.
- 4659 M. Höhne, Praxisnahes Handbuch für schweissgerechtes Konstruieren 1968.
- 4660 K. H. Brokmeier, Induktives Schmelzen 1966.
- 4661 J. B. Morris, The Analytical Toxicology of Industrial Inorganic Poisons 1967.
- 4662 D. Rebolj, Kako informirati samoupravljalce 1969.
- 4663 P. I. Poluhina, Plastičeskaja deformacija metallov i splavov 1967.
- 4664 Metallovedenie. Metodi analiza, laboratornie raboti 1967.
- 4665 G. V. Voskoboynikov, Obščaja metalurgija 1967.
- 4666 S. A. Farman, I. F. Kolobnev, Indukcionne peči dlja plavki metallov i splavov 1968.
- 4667 Prokatnoe proizvodstvo 1968.
- 4668 M. D. Klimovickij, Avtomatičeskij kontrol i regulirovanie v černoj metalurgiji 1967.
- 4669 G. Ulig, Korozija metallov 1968.
- 4670 Ispitanija metallov 1967.
- 4671 Z. Čepo, Željezara Sisak 1938—1968.
- 4672 P. E. Gotman, Teoretičeskije vesa černih i cvetnih metallov i metalloizdelij 1968.
- 3587/141 A. Prešern, Izučavanje tehnološke vakuumske metalurgije 1967.
- 3587/142 F. Vodopivec, Termomehanična predelava jekla 1968.
- 3587/143 N. Smajić, Razvoj direktnega postopka za pridobivanje železove gobe za vložke elektro obločnih peči 1969.
- 3587/144 J. Žvokelj, Uvajanje novih dilatometrijskih metod v kontroli jekel 1969.

LEP IN SVEČAN SPREJEM

24. maja t. l. dopoldne je ob dnevu mladosti mladinski aktiv ravenske osnovne šole sprejel v svoje vrste 155 pionirjev, učencev sedmih razredov. Pred sprejemom je bila majhna svečanost s petjem in recitacijami, sledil pa je nadvse uspel nastop cicibančkov iz otroškega vrta, ki so zaplesali nekaj ljubkih plesov, učenci osnovne šole pa so priredili telovadno akademijo.

Tega srečanja mladih so se udeležili zastopniki družbeno-političnih organizacij, ogledali pa so si ga tudi mnogi starši. Popoldne so imeli novopečeni mladinci mladinski ples na šoli, zvečer pa so kresovali na Javorniku. Skratka, to je bil res lep in uspel praznik mladosti.

m.

POŽAR V ŽELEZARNI

V nedeljo, 1. junija, popoldne je pogorela naša lahka kovačnica, požar pa je povzročil škodo tudi na sosednjih objektih. Vodstvo železarne se zahvaljuje vsem sodelavcem, ki so požrtvovalno pomagali pri gašenju, še posebej pa se zahvaljuje vsem sodelujočim gasilcem.

Več bomo o požaru, škodi in obnovi lahke kovačnice poročali v naslednji številki Informativnega fužinarja.

Uredništvo

MAJA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Jože Kert — SS, Viktor Robnik — SS, Avgust Knez, dipl. inž. — VS, Ferdinand Rebernik — NK, Anton Knez — KV, Štefan Kresnik — KV, Stanko Abraham — NK, Stanko Mori — NK, Jože Jernejšek — NK, Anton Jakob — NK, Ludvik Lozinšek — NK, Viktor Obreza — NK, Lud-

Naši upokojenci

Alojz Peruš, rojen 6. julija 1903, v železarni od 11. marca 1948 kot pom. valjar v valjarni. Starostno upokojen 31. maja 1969

Franc Klančnik I., rojen 3. decembra 1912, v železarni od 17. septembra 1945 kot topilec v topilnici. Os. upokojen 20. maja 1969

vik Majdič — NK, Drago Špes — NK, Irena Kurmanšek — NSS, sprejeta za do-ločen čas.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Ratko Savič — NK, Miroslav Ditingar — NK, Ivan Javornik — NK, Janez Koprivnik — NK, Jože Gorenšek — KV, Srečko Kramberger — PK, Marija Sirk — NSS.

O nekem zbadljivem kritiku je igralec Beckmann dejal:

»Recite, kar hočete, ta človek je dober: toliko ljudem je že ukradel čas, a je ni zase prav nič obdržal!«

Franciška Kolar, rojena 24. decembra 1924, v železarni od 1. junija 1949 s presledki, nazadnje žerjavovodkinja v valjarni. Invalidsko upokojena 23. maja 1969

Alojz Jazbec, rojen 16. junija 1920, v železarni od 1. februarja 1944 s presledki kot tesar v gradbenem remontu. Invalidsko upokojen 11. maja 1969

Mirko Veter I., rojen 14. februarja 1914, v železarni od 16. novembra 1928 s presledki, nazadnje adjuster v valjarni. Os. upokojen 8. maja 1969

Ivan Virant, rojen 17. septembra 1927, v železarni od 4. januarja 1954 kot izmenski delovodja v mehanični delavnici. Invalidsko upokojen 8. maja 1969

Hari Repotočnik, rojen 1. oktobra 1919, v železarni od 2. novembra 1946, nazadnje vratar pri VNS. Invalidsko upokojen 28. maja 1969

»Puščavsko brodovje«